

**Føroya
Arbeiðara-
felag vitjan
úr Íslandi**

Flutningsstuðul til fisk avtakast

Tímar eftir at Fiskimálaráðið hevði fingið álit um flutningsstuðul, verður uppskot gjørt um at avtaka lógina!

Síða 21

Íslendingar spyrja: Rýmir toskurin til Føroyar?

Síða 10

Takka skipara- num fyri lívið

Baksíðan

Við seksmannafari til Danmarkar í 1946

Síða 11-12 & 17-19

Sofus hjá Loðsinum valdi at sigla til Danmarkar við 6 mannafari heldur enn at fara við "Tjaldrinum". Hetta kundi eins væl verið ein feigdarferð! Hendan søgan er fyrstu ferð á prenti.

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
lúnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagata 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Karsten brýtur skattalógina móti fiskimonnum uttanlands

Hóast skattalógin greitt sigur, at fiskimenn ikki skulu skattast av provianti, ásetir kunngerð tað øvuta.

Síða 3

Síðsta avrik hjá lögmanni sum fiskimálaráðharri:

Síða 13

Nú skulu fiskimenn revsast fyri brot hjá reiðarum

"Serføroysk" útgáva av søguni um bakaran sum varð avrættaður fyri smiðin. "Gott" dømi um føroyskt lógarsmið.

Alarmur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Náttarvakt - Sjónvarpansni
Atgongdskontrolli
Trygdarráðgeving

ANSNI

211 112

Tín trygd
fyri tryggjeika

**KÖLI- OG
FRYSTIÚTBÚNAÐUR**
- ráðgeving, selja og tænasta

- Handilskøliútbúnaður
- Skipaskøliútbúnaður
- Køliútbúnaður til flakavirki
- Ísvirki
- Klímaanlegg
- Reeferkøl

Løggilt kølivirki

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 - 100 Tórshavn
Tel 35 12 20 - Fax 35 12 30
e-mail: lm@lm.fo - www.lm.fo

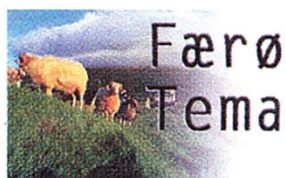
Fiskimaður og mannafiskimaður

FF-blaðið er - sum kunnugt - ikki eitt andaligt blað. Men vit hava loyvt okkum at taka hesa grein úr danska blaðnum "Udfordringen". Sum tað sæst, er greinin um ein føroyskan fiskimann, sum hevur valt at royna annað enn at veiða makrel.

Greinin talar annars fyr seg sjálva.

Skipper Modig

Kaptajn Arni Jensen har stået ansigt til ansigt med orkaner, som de fleste mennesker kun møder på deres TV skærme.

Af Debbie Meroff

Han voksede op på Færøerne og som 40% af hans landsmænd har han levet som fisker. I 20 år har han gennemsejlet nogle af de mest farlige vande på jorden.

andre planer.

Arni kommer fra en søsken-deflok på 7, som kom til at kende Gud gennem deres mors bønner. Helhjertet tro på Jesus var vigtigt i familien Jensen. Selv som teenager sejlede Arni og hans venner til andre „færøer“ for at fortælle om Jesus. Han ynder at sige, at han har arbejdet med skibsmission siden 60'erne. Så at han nu er en del af OMs skibe, er slet ikke den store omvæltning for ham.

til at være overstyrmand på et 300-mand stort fartøj var ikke, hvad jeg havde forventet.

Men de få uger, som Arni med sin kone og datter forventede at være på båden, blev til måneder – og et helt år. Og de elskede det alle sammen. Siden da har Arni Jensen tjent skibet LOGOS II i 3 kortere perioder og har for nylig taget ansvaret for skibet frem til marts 2003.

Afhængig af bøn

Selvom centralamerikanske vande normalt er mere venligt-sindede end Nordsøen, så understreger Arni Jensen, at man aldrig skal tage vindene eller vejret for givet.

Og det kan sommetider føles ensomt på toppen, særligt når hans kone ikke er i stand til at hjælpe ham:

- Jeg ved, at jeg har det overordnede ansvar. Jeg er ikke bare en almindelig sømand eller en del af besætningen.

Han tror, at skibsmissionsarbejde som det på LOGOS II er afhængig af bøn, særligt når mange af besætningsmedlemmerne ikke er vant til at sejle:

- Hvor end vi kommer hen, ser jeg små grupper, som be'r. Og det er uden tvivl nøglen.

Skibsføreren er en af mange færing, som har udnyttet deres evner ombord på OMs skibe gennem årene. Arni Jensen er meget begejstret for potentialet ved skibsmission og kalder mulighederne uendelige.

Menneskefisker

En af de bedste oplevelser han nogensinde har haft, var ombord på DOULOS ved Malaysias kyst:

- Vi gik ind i junglen til en landsby, hvor der havde været

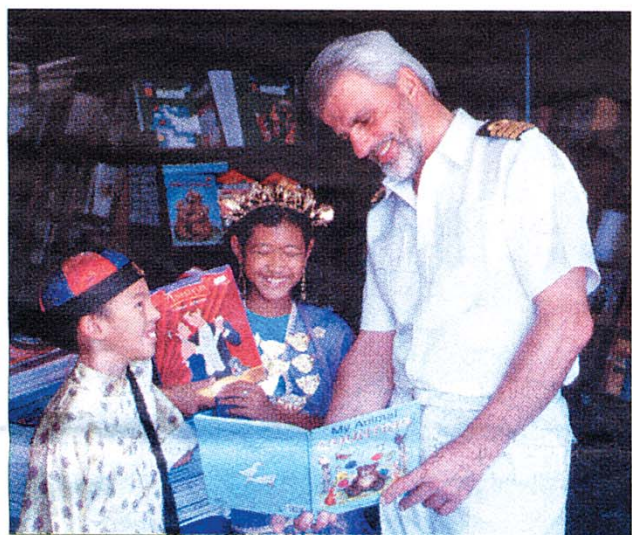
Arni Jensen er til daglig fisker hjemme på Færøerne, men indimellem sejler han ud med OM's skibe som overstyrmand

et dødsfald, beretter han. – Beboerne jamrede og sørgede. Men da vi forlod dem, havde den dodes efterladte taget imod Jesus. Deres sorg blev vendt til glæde, erindrer han.
- Hver dag er fuld af spændende oplevelser, tilføjer han.
- Vi har haft flere oplevelser på

den korte tid på skibet end i hele vores liv.

Arni Jensen vendte hjem til Færøerne i august 2002 for at være med i makrel fiskeri-sæsonen. Men fra november var han igen med på LOGOS II for at fortsætte med at „fiske efter mennesker“:

- Marken er så stor, men arbejderne er få. Da George Verwer (grundlæggeren af OM, red.) fik en vision om at nå mennesker, som bor ved havne, så var det en vision fra Gud, slutter Arni Pedersen.

Arni Jensen har siden april 2000, i kortere og længere perioder, sejlet ombord på OM's skibe. Her er han i boghandlen ombord på et af skibene.

En gang hvor han sammen med resten af besætningen var sejlet ud på dybere vande for at fiske, rev en line sig løs under en storm. Den ramte hans ansigt og hoved med en sådan kraft, at hans kolleger troede, han var død. Men Gud havde

Fra fisker til overstyrmand

- Vi har bedt for OMs skibsmission siden 80'erne, og i april 2000 gjorde Gud det muligt for mig at komme ombord på et af skibene.

- De manglede mandskab ombord på DOULOS (et af OMs skibe). Men da jeg kom ombord, fortalte de mig, at jeg skulle være overstyrmand. Arni griner: - At gå fra at være på en fiskerbåd med 10 kolleger

Fiskimenn uttanlands:

Karsten brýtur skattalógina

Vit hava áður havt grein um reglugerðina fyri frádrátt fyri arbeiði uttanlands - serstakliga hjá fiskimonnum - eins og evnið eisini varð tikið upp í okkara ársfrágreiðing fyri 2002.

Nú hevur tingmaðurin, Henrik Old, reist málið sum ein munnligan spurning til landsstýrismannin, Karsten Hansen, í tinginum. Vit endurprenta sovæl spurningin hjá Henrikki sum aftursvarið frá Karsteni.

Út frá hesum svari kann staðfestast, at Karsten fremur lógarbrot móti hesum fiskimonnum.

Fyrst skal sigast fyri vist, út frá royndunum við føroyskum skipum, at uttan mun til um proviantur er fríur ella fiskimenn sjálvir skuldu gjalda hann, so eiga teir at verða skattaðir av teirri upphædd, teir fáa í hondina, t.v.s. aftaná evt. frádrátt av provianti.

Tað má vera grund til at ivast í skilinum í, at hesin spurningur verður drigin uppí eina kunngerð, sum viðvíkir eina aðra grein í skattalógini, sum fyrst og fremst snýr seg um frádrátt fyri ferðing.

Men tað, sum liggur heilt fast, er, at sjálvt um hetta er rætt, so verða fiskimenn uttanlands í summum førum skattaðir av helvtini av proviantinum.

Teir verða trektir kr. 100 um dagin fyri proviant. Sambært umrøddu reglugerð hava fiskimenn ein samlaðan frádrátt uppá kr. 100 um dagin. Av hesum eru tær kr. 50 fyri proviant. Tískil rinda fiskimenn skatt av hinum kr. 50 um dagin. Tað er lætt at rokna út, at fiskimenn við 200 døgum koma at rinda skatt av kr. 10.000 av provianti

Hetta er beinleiðis í stríð við skattalógina, sum ásetir, at teir als ikki skulu gjalda skatt av provianti.

Tí ber til at staðfesta, at tað er ikki í samsvar við veruleikan, tá Karsten Hansen í tinginum upp lýsir, "at samsvar er mill-

um § 29, nr. 11 í skattalógini og samdøgurfrádráttin."

Sleppa bert at draga hægst fjórðing av ferðaútreiðslum frá

Sigast má um hesa kunngerðina, at her er púra einki skil á. Tað sæst ikki minst av reglunum fyri frádrátt av ferðaútreiðslum. Tað kann bert vera ein rættvísur máti at gera hetta, og tað er grundað á veruliga kostnaðin av ferðing til og frá skipinum.

Men her er ásett, at frádráttur fyri ferðing er kr. 25 um dagin. Um roknað verður við, at tað er hóskaði at sleppa heim eftir tveimum mánaðum, so verður samlaði frádráttur in kr. 1.500 fyri hetta tíðarskeið. Hetta er minni enn ein ferðaseðil kostar bert annan vegin og bert í Danmark. Úr øðrum londum røkkur henda upphædd munandi minni. Helst ber tað als ikki til hjá fiskimonnum, búsettir í Føroyum, at sigla t.d. við kanadiskum skipum. Tí verður frádrátturin fyri hesa útreiðslu eitt fullkomiliga tilvildarligt tal.

Teir fiskimenn í Danmark, vit hava tosað við, meta seg at brúka kr. 18.000 í ferðing árliga. Við 180 døgum umborð kann teirra frádráttur gerast kr. 4.500, sum er umleið 25% av kostnaðinum.

Verður kostur og ferðing lögð saman, missa fiskimenn kr. 18.000 í frádrátti í mun til veruligu útreiðslurnar, og hava teir harvið fingið eina skatta-hækking uppá kr. 9.000 ella meira enn tað.

Munurin millum handverkarar og fiskimenn

Grundgevingin fyri lækkingina av ferðafrádráttinum var at fáa handverk-

arar at flyta heim aftur, nú so nógv er at gera í Føroyum. Handverkarafeløgini munnu vera tey røttu at viðgera hesi sjónarmið. Men tað er alment, at handverkarafeløgini upprunaliga var størri enn veruligu útreiðslurnar. Hetta var ein roynd at stuðla handverkarum at fara uttanlands við at geva teimum henda umvegis skattalættan. Nú verður hildið, at brúk er fyri tí øvuta, og nú er frádrátturin munandi minni enn veruligu útreiðslurnar. Tað man vera ein spurningur, um tað er í andanum í lógini at jonglera soleiðis við eini lógargrein, sum skuldi verið grundað á verulig tøl fyri útreiðslur av at fara uttanlands at arbeiða.

Í hesum førinum er úrslitið, at umrøddu fiskimenn beinleiðis verða settir uttanfyri greiðar reglur í skattalógini, soleiðis at teir als ikki fáa tann frádrátt fyri ítökiligar útreiðslur, sum teir samb. vanliga rættvísiskenslu eiga at fáa.

Hugburðurin er ræðandi og vitnar um manglandi virðing fyri royndunum hjá fiskimonnum at økja um arbeiðsplássunum á sjónum, sum vit ikki hava ov nógv av frammanundan. Annars kann avleiðingin av hesum hugburði væl verða tann, at hesir fiskimenn aftur stinga í sekkin, og tá hava vit sagt farvæl til hesar borgarar og teirra arbeiðspláss fyri well.

Annars skal FF ikki klaga um figgjarmálaráðið. Hagani fæst so altíð svar, og teir royna eisini at vera lagaligir. Men í hesum málinum eru teir avgjørt á skeivari leið. Tað verður váttað av landsstýrismanninum sjálvum.

Munnligur fyrispurningur til

Karstin Hansen, landsstýrismann í figgjarmálum

Um frádrátt hjá føroyskum fiskimonnum við útlenskum fiskiskipum.

Viðm.

Í skattalógini § 29, stk. 11 er ásett "til skattskylduga inntøku teljast ikki virði av vistarhaldi umborð".

Hóast hetta so er ásett í kunngerð nr. 132 frá 4. okt. 2001 um frádrátt fyri arbeiði og sigling uttanlands, at av teimum kr. 100, sum frádrátturin er í dag,

skulu tær fyrstu kr. 50 roknast sum dekningur fyri vistarhald (proviant) umborð. Spurningurin er, um hetta er í samsvar við nevndu greiðu lógarreglu, sum, eftir spyrjarans hugsan, má merkja, at vistarhaldið einki hevur við henda frádrátt at gera.

Tá talan er um fiskimenn við føroyskum skipum, er eingin ivi um, at teir verða skattaðir av avrokning, aftaná at vistarhald er goldið, meðan tá talan er um føroyskar fiskimenn við útlenskum skipum, verða hesir skattaðir, áðrenn vistarhaldið verður drigið frá.

Spurningur

Kann landsstýrismaðurin svara uppá, um omanfyrinevnda kunngerð, og tann háttur hon verður praktiserað uppá, er í samsvar við §29, stk. 11 í skattalógini.

Á Løgtingi, tann 12. februar 2003

Henrik Old

Svarið frá Karsten Hansen

um

frádrátt hjá føroyskum fiskimonnum við útlenskum fiskiskipum

Samsvar er millum § 29, nr. 11 í skattalógini og samdøgurfrádráttin.

- Um ein sjómaður fær frítt vistarhald umborð, so skal hann ikki skattast av hesum fría ágóða, hetta er ásett beinleiðis í § 29, nr. 11 í skattalógini.

- Um sjómaðurin sjálvur rindar fyri vistarhald, so kann hann fáa frádrátt fyri hesa útreiðslu eftir reglunum um samdøgurfrádrátt. (§ 33, nr. 12 í skattalógini, kunngerð nr. 132 frá 4. oktober 2001 og rundskriv nr. 4 frá 2001)

Skattskylduga inntøkan hjá sjómonnum verður á henda hátt ikki ávirkað av, um hann sjálvur hevur útreiðsluna til vistarhald, ella um tað er arbeiðsgevarin, sum rindar hesa útreiðslu. Í øðrum førinum fær hann frádrátt, meðan hann ikki skal skattast av fríða virðinum í hinum førinum.

Viðvíkjandi umsitingini av samdøgurfrádráttinum:

Í kunngerðini um samdøgurfrádrátt er ásett ein avmarking í frádráttinum (§ 1, stk. 3). Frádráttur kann ikki veitast, um arbeiðsgevarin rindar útreiðslurnar av húsaleigu, kost, ferðing og trygging ella um lønmóttakarinn fær endurgjald fyri útreiðslurnar á annan hátt.

Tá tað oftast er soleiðis, at ein lønmóttakari rindar ein part sjálvur, meðan arbeiðsgevarin rindar ein part av útreiðslunum, so er frádrátturin býttur upp, soleiðis at møguligt er at fáa partvísan frádrátt, hóast áðurnevndu avmarking.

Dømi:

Um arbeiðsgevarin rindar fyri vistarhald, so kann sjómaðurin - hóast áðurnevndu avmarking - fáa partvísan samdøgurfrádrátt, um sjómaðurin hevur útreiðslur til ferðing, kost ella trygging. Hann kann tá fáa 50 kr. um samdøgurið.

Val av fiski á Sandi

Hósdagin kom Eysturbúgvinn inn við fullari last. Nógvar upps. Columbus og Nornagestur hava eisini avreitt 270.000 pund í part. Sigast má, at tað er rokveiða.

Føroya Arbeðarafelag vitjan úr Íslandi

Frá vinstri: Kristjan Bragason, Aðalsteinn A. Baldursson, Ingeborg Vinther og Georg Hansen. Tey seinasta tvey formaður og næstformaður í FA.

Frá vinstri: Harry Benjaminsen, Sunrid Vang, Margreta Johannesen, Karl Einarsson, Marius Clementsen, nevndarlimir í FA.

Í døgnum 12-14. februar hevði Føroya Arbeðarafelag vitjan av sínum systurfelagi í Íslandi, Starvsgreinasamband Ís-

land. Hetta er í veruleikanum eitt nýtt felag, sum er úrslit av samanlegging

av Verkamannasamband Íslands, og av feløgnum fyrri ídnaðarverkafólk og starvsfólki á gistingarhúsum.

Hetta er avgjørt størsta felag í Ísland við tilsamans 40.000 limum. Av hesum komu teir 35.000 úr Verkamannasambandinum, sum má vera nakað tað sama sum Føroya Arbeðarafelag í Føroyum. Hvussu stórt hetta felag er eftir íslenskum viðurskiftum sæst av, at tað umboðar helvtina av øllum limunum í íslenska LO, Altýðusamband Íslands.

Teir, sum vitjaðu, vóru Kristjan Bragason, sum er skrivstovustjóri í Starvsgreinasambandinum, og Aðalsteinn A. Baldursson, sum er formaður í matvørudeildini hjá felagsskapinum, og herundir koma tey, sum arbeiða á flakavirkjum og alistøðum. Aðalsteinn er annars av Húsafirði á Norðurlandinum, har hann er formaður í sameinda fakfelagnum har, sum hevur umleið 1.000 limir. Hvussu nógv øðrvísi fakfeløg eru skipað í Íslandi enn í Føroyum sæst av, at felagið hjá Aðalsteini eisini umboðar fiskimenn, og eru teir 100 av teimum tilsamans 1.000 limunum.

Teir báðir høvdu verið til ein norrønan fund í Danmark, og lögdu at í Føroyum á vegnum til Íslands aftur, har teir vitjaðu nevndina í Føroya Arbeðarafelag.

Teir vóru rættiliga ókendir í Føroyum og ynsktu at kunna seg um føroysk viðurskifti, so teir kunnu sammeta tey við tey íslensku. Teir hava havt fund við FA, eins og teir hava tosað við ymisk fólk, og teir hava verið útferð og hugt eftir virkjum og øðrum.

Mikudagin vórðu teir

kunnaðir um fiskivinnuviðurskifti, og var tað Óli Jacobsen, formaður í FE, sum stóð fyrri hesi kunningini. Serliga vóru teir áhugaðir fyrri okkara fiskidagaskipan, og hesum fingi teir eisini eina góða frágreiðing um. Teir fingi eisini væl av tilfari heim við sær, sum teir kunnu lesa nærri uppá.

Tað er eingin ivi um, at slíkar vitjanir styrkja sambandið millum londini. Møguligt er at fáa kunneleika um sínámillum viðurskifti, og hetta kann so aftur geva íblástur til nýhugsan heima við hús.

Og hvør skuldi eisini verið nærri at vitja hvønn annan enn føroyingar og íslendingar!

Lena Johannesen av Skála er fastur kokkur, tá Føroya Arbeðarafelag hevur gestir. Og tað hevði ikki verið fínari um tað var á sjálvum Hafnia!

Her síggja vit frá vinstri Kristjan og Aðalsteinn.

Í ár eru 25 ár liðin síðani Altjóða Barnalegur varð stovnað og fór uppí altjóða felagsskapin Children's International Summer Villages - CISV. Í hesum tíðarskeiði hava eini 500 føroysk børn og ung lutikið á legum runt um í heiminum. Somuleiðis hevur føroyska felagið, í sama tíðarskeiði, verið vertur fyrri eini 12 altjóða legum.

Her skal dentur verða lagdur á, at føroyska deildin av CISV er ein sjálvstøðug deild í altjóða felagsskapinum, og kunnu her eisini vísa okkara andlit úteftir.

Í hesum felagsskapi hava børn og ung móguleikan at uppliva nakað heilt øðrvísi - skapa vinarbond og læra um fólk og mentanir í øðrum londum.

Í 25 ára gildishaldninum hevur felagið sett sær fyrri, at skipa fyrri ymiskum tiltøkum, so fleiri tilboð enn vanligt eru á skránni. Pláss er m.a. fyrri 60 børnum og ungum at vera við á legum bæði í Føroyum og uttanlands. Vanliga liggur hetta talið um 20 - 25 luttakarar.

Eisini verða Altjóða Barnalegur vertir fyrri einum norðurlenskum fundi seinast í mei. Luttakarar koma úr Íslandi, Grønlandi, Føroyum, Noregi, Danmark, Svøríki, Finlandi, Baltalondunum, Russlandi og Polen. Hetta verður somuleiðs ein avbjóðing hjá felagnum at leggja tilrættis og bjóða innvist til 45 luttakarar.

Í summar verður skipað fyrri eini ungdómslegu á Háskúlanum, har bólkur koma úr 8 ymiskum londum.

Alt virksemið hjá felagnum er grundað á sjálv-bodna arbeiðsmegi. Luttakararnir gjalda sjálvir ferðakostandi, men tað liggur á okkum at útvega ein stóran part av fíggingini fyrri innvist og øðrum eykakostnaðum. Tí er tað av stórum týðningi, at øll stuðla einum so frálíkum felagsskapi.

Hetta kann gerast við limaskapi ella at geva beinleiðis stuðul, sum kann gjaldast inn á konto í Føroya Banki 430.724.2, Føroya Sparikassi 495.469.8 og Postgiro 51497.

Óli Jacobsen

Føroya Arbeðarafelag, har íslenska flaggið eisini er vundið á stong til heiðurs fyrri íslensku gestunum.

Ár	Dg.	Fisk. part.	Frt. 1.	Dagst. (í kr. 1.000)	Min.l.	Tils.	Pr. dag kr.	Hækking/lækking í % 93/02 00/02 01/02		
2002	271	417	50	1	0	469	1727	111%	24%	9%
2001	246	347	42	2	0	391	1584			
2000	275	341	41	2	0	384	1398			
1999	276	289	36	7	2	334	1210			
1998	271	294	35	5	2	336	1239			
1997	262	204	27	18	4	253	966			
1996	279	198	25	23	6	252	905			
1995	292	182	23	30	11	246	831			
1994	233	144	18	25	6	193	830			
1993	249	148	20	28	8	204	818			

Stórir ísfiskatrolarar

2002	262	430	52	4	0	486	1857	122%	10%	2%
2001	247	416	50	1	1	468	1892			
2000	270	406	49	1	0	456	1694			
1999	254	323	39	5	1	368	1449			
1998	244	362	43	3	1	409	1676			
1997	267	242	32	18	4	296	1109			
1996	261	216	27	23	8	274	1052			
1995	252	192	22	18	5	237	940			
1994	243	142	15	28	12	197	810			
1993	272	162	22	32	11	227	837			

Smáir ísfiskatrolarar

2002	220	339	41	3	0	383	1741	148%	39%	17%
2001	219	290	35	1	0	326	1483			
2000	215	239	29	1	0	269	1255			
1999	209	266	33	5	1	305	1459			
1998	206	280	34	2	1	317	1539			
1997	247	222	29	14	3	268	1085			
1996	224	138	19	24	10	191	853			
1995	250	119	18	34	18	189	756			
1994	260	131	18	32	19	200	772			
1993	163	56	11	23	24	114	702			

Ísfiskalínuskip

2002	149	133	20	20	12	185	1240	48%		59%
2001	164	83	14	21	10	128	782			
2000	—	—	—	—	—	—	—			
1999	58	19	2	10	8	39	672			
1998	189	160	19	12	11	202	1068			
1997	250	176	25	25	12	238	951			
1996	161	86	14	20	15	135	839			
1995	190	94	14	25	14	147	774			
1994	224	148	18	22	10	198	888			
1993	270	153	22	32	19	226	838			

Ídnaðarfiskitrolarar

2002	237	785	95	5	2	887	3743	249%	83%	-3%
2001	261	897	108	1	1	1007	3849			
2000	252	458	55	2	1	516	2048			
1999	245	334	41	12	7	394	1608			
1998	221	542	65	7	8	622	2814			
1997	237	384	49	11	15	459	1938			
1996	241	446	52	11	12	521	2160			
1995	225	344	39	15	20	418	1862			
1994	234	206	26	22	23	277	1187			
1993	220	182	23	16	15	236	1073			

Nótarskip

2002	249	258	32	11	2	303	1214	31%	-12%	5%
2001	302	291	37	15	5	348	1152			
2000	265	324	39	3	0	366	1380			
1999	291	365	44	1	0	410	1409			
1998	347	395	48	8	2	453	1305			
1997	339	259	34	22	5	320	943			
1996	302	212	28	23	5	268	888			
1995	287	210	24	20	2	256	891			
1994	239	170	20	19	3	212	880			
1993	295	227	26	20	1	274	926			

Rækjutrolarar

2002	247	491	61	13	6	571	2314	59%	33%	29%
2001	290	451	56	12	1	520	1790			
2000	350	533	66	6	7	612	1746			
1999	335	419	51	7	2	479	1430			
1998	330	411	49	8	2	470	1424			
1997	320	410	50	5	1	466	1458			
1996	289	399	46	5	2	452	1364			
1995	315	359	38	10	5	412	1308			
1994	274	345	37	9	5	396	1442			
1993	293	356	41	20	8	425	1453			

Hekkutrolarar á saltfiska- og flakaveiðu

2002	225	263	34	15	2	314	1391	59%	-22%	-17%
2001	267	401	48	1	0	450	1686			
2000	287	453	55	2	0	510	1775			
1999	260	324	39	10	5	379	1458			
1998	201	212	25	6	3	246	1224			
1997	282	243	32	15	7	297	1048			
1996	225	161	21	19	10	211	938			
1995	243	114	17	33	22	186	765			
1994	264	181	22	24	14	241	915			
1993	186	114	16	21	13	164	877			

Garnaskip á svartkalva- og havtaskuveiðu

Inntøkur fiskimanna 2002

Fiskimannafelagið ger inntøkur fiskimanna upp fyrri hvønn bólkhvørt ár. Hetta verður gjørt, so tað ber til at sammeta teir ymisku bólkarar við undanfarin ár. Tí ber væl til at síggja, hvussu gongdin hevur verið yvir eitt longri tíðarskeið.

Tølini fyrri 2002 eru tó ikki endalig fyrri langfaraskipini, tí allar avrokningar nátturliga ikki eru komnar, men fyrri hinar bólkarar eru allar avrokningarnar komnar. Men verður hugt eftir daginntøkuni, eru tølini so neyv, at tey kunnu siga greitt, hvussu gongdin er í árinum sum heild. Hetta verður gjørt við at sammeta daginntøkuna. Ársinntøkan er ein dekkarpaktur fyrri allar túrir í árinum, men tað er neyvnan nakar, sum er við hvønn túr, og tí er sammeting av daginntøkuni nógv meira eftirfarandi. Um sammetast skal við lønarlagið á landi,

so er ein dagløn hjá arbeiðara við 8 tímum, íroknað frítíðarløn, kr. 826. Tað, sum fiskimenn fáa útyvir hetta, er endurgjald fyrri teirra serstaka arbeiði, arbeiðstíð og annars fyrri tær umstøður, sum eru galdandi fyrri teir, sum sigla. Um gongdina í ár kann sigast, at hon yvirhøvur hevur verið góð og er sum heild nøkulunda tann sama sum í 2001, sum var eitt metár. Veiðan hevur verið góð yvirhøvur, prísirnir hava verið fallandi, men undir Føroyum er hetta uppvigað av góðari veiðu. Tó skal sigast, at tað hevur ikki gingist so væl hjá

rækjuskipunum, og er hetta fyrst og fremst orsakað av teimum lágu rækjuprísunum, men vónandi fara hesir at rætta seg aftur. Við nýggjum vinnum er tað ymist, sum tað hevur vignast. Verður tikið samanum, kann sigast, at seinastu fimm árinum hava verið góð hjá fiskimonnum. Hetta merkir, at tey eisini hava verið góð hjá samfelagnum sum so, og hava vit enn einaferð fingið váttað, hvussu nær tengd gongdin í samfelagnum er at gongdini í okkara høvuðsvinnu.

Broyting í dagpengalógini: Hvør er arbeiðsgevari?

Feløgini á arbeiðsmarknaðinum hava fingið til ummælis uppskot til broyting í dagpengalógini. Hendan broyting er grundað á "politiska viljan" í sambandi við samtyktina av figgjarlógini, har karensdagar skuldu setast í lógina aftur, og so tað, at arbeiðsgevarin skal gjalda fyrri 1. og 2. sjúkradag. Tað er júst hetta seinasta, sum er tað nýggja í lógini. Sigast kann um uppskotið, at Trivnaðarmálaráðið hevur gjørt sær minst møguligan ómak við hesum parti av uppskotinum. Sjálvt uppskotið telur 6 orð og viðmerkingarnar eru tvær reglur.

Tað ljóðar so einfalt, at arbeiðsgevarin skal gjalda. Men spurningurin er, um Trivnaðarmálaráðið hevur gjørt sær greitt, at hetta er als ikki so greitt kortini.

Dagpengalógin er jú ikki ein lóg fyrri fastlönt, har hetta ikki vildið verið nakar trupulleiki.

Tað er ein hópur av spurningum, sum eiga at verða greiddir, áðrenn ein slík slóg kemur í gildi. Her kann verða nevnt, at veitingin frá dagpengaskipanin er grundað á inntøkuna undanfarnu 5 vikurnar. Frávik kann gerast báðar vegir

um grundir eru fyrri hesum. Men í hesum 5 vikuskeiði kann løntakari hava verið í vinnu hjá fleiri arbeiðsgevarum. Og tað er inntøkan frá teimum øllum, sum er grundarlagið fyrri veitingina frá dagpengaskipanini. Ein spurningur kann vera: Hvør er arbeiðsgevari í hesum sambandi, tá løntakari hevur verið hjá fleiri abeiðsgevarum?

Ein annar spurningur er, hvussu so ein staðfestir arbeiðsgevari skal fáa fráboðan um ta upphædd, hann skal gjalda. Hetta kann jú vera alt frá 80% av eini arbeiðaraløn og niður eftir. Hetta má geva tí almenna størri umsiting, hóast tað mótsatta stendur í viðmerkingunum til uppskotið.

Og taka vit ein útróðrarmann við egnum báti, so kemur hann í hvussu er at

sviða fyrri karensdøggunum sjálvur.

Hendan lógin kemur at brenna saman fyrsta dagin, tí sum hon er skotin upp, kann hon als ikki umsitast.

At Trivnaðarmálaráðið er í iva verður annars váttað í tí partinum av viðmerkingum, sum snúgva seg um sosialar avleiðingar:

Lógaruppskotið hevur ongargar sosialar avleiðingar við sær, um arbeiðsgevararnir fylgja lógini...

(O)greiðari kann tað ikki sigast!

Tíðindaskriv frá Sinnisbata:

Sinnisbati boðar frá, at formaðurin, Svenning av Lofti, hevur farloyvi til 1. apríl í ár. Hesa tíðina røkir næstformaðurin, Margretha Poulsen, formansstarvið.

Skrivstovan hjá Sinnisbata er í MBF húsinum á Íslandsvegi 10 C í Havn og er opin mikudagar kl. 16-18. Annan mikudag í hvørjum mánaði er skrivstovan opin 16-18.30 og hevur tlf. 322544. Telduadressa: sinnbati@post.olivant.fo

Nøvn á myndunum hjá Ånstad

Teir stóru dreingirnir utan fyri bussin eru frá vinstru: Jens Christian Skaalum, Sigurd Haraldsen og Ólavur í Beiti. Tað var jú forkunnugt hjá sørvágsdreingjum at fara niðan á flogvøllin at síggja alt hetta nýggja!

Her standa menninir við bakinum til, og eru tí ringir at kenna. Men sigast kann tó um fylgjandi:

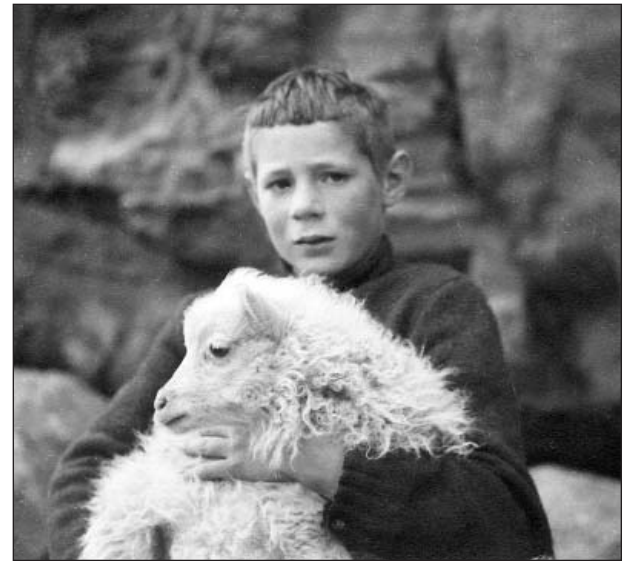
Frá vinstru: nr. 1: Niels Davidsen, nr. 3: Nikláí, nr. 4: Tummas Jacobsen (í troyggju), nr. 5: Martin Gaasedal, nr. 6: Lars Larsen nr. 7: er Frits Larsen. og nr. 3 frá høgru Gudmund Niclasen. Mynd er eisini av danska flúgvileiðaranum, sum kallaðist Ulrik von Lindskov. Flogfarið var frá Bjørum Fly og kallaðist LN beach queen air.

Hesi fyra eru frá vinstru:

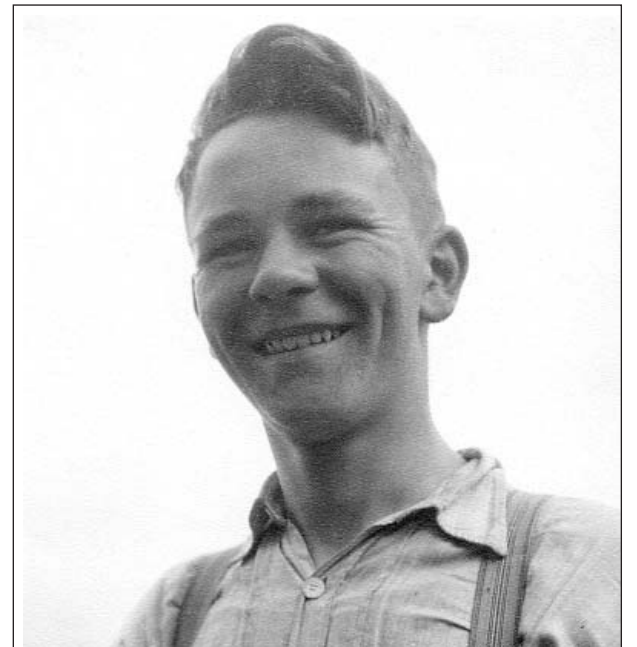
Ragnar Frýdal á Velbastað, Elinborg Trónd í Havn, Dánjal Niclasen á Velbastað og Birna Sjørðardóttir Patursson í Kirkjubø.

Vit hava savnað saman nakrar av teimum upplýsingunum um nøvn á persónum á myndunum hjá Olov Ånstad, sum vit hava havt í fleiri bløðum. Fólk hava verið sera røsk at ringja inn, so hetta váttar, at hetta við myndum er nakað, sum fólk hava áhuga fyri.

Hetta er Jóannes í Dímun, hálvbeiggi Janus, gamla bóndan.

Óli Jákup Hentze úr Skúvoy. Hann er sonur tann í greinini umrøddi Johan Hentze. Hann var eisini systirsonur Vilhelm Magnussen, tuberkulælækna, sum eisini er við hjá Ånstad. Aðra staðni í seinasta blaði høvdu vit grein um Skúvoy. Her eru myndir av Dánjal Hentze og Meinhard Hentze. Óli Jákup er pápi tann fyrra og systkinabarn tann seinna.

Vilhelm Reinert, Villi á Rituni. Hann var ættaður úr Kaldbak og var m.a. beiggi Petur Reinert.

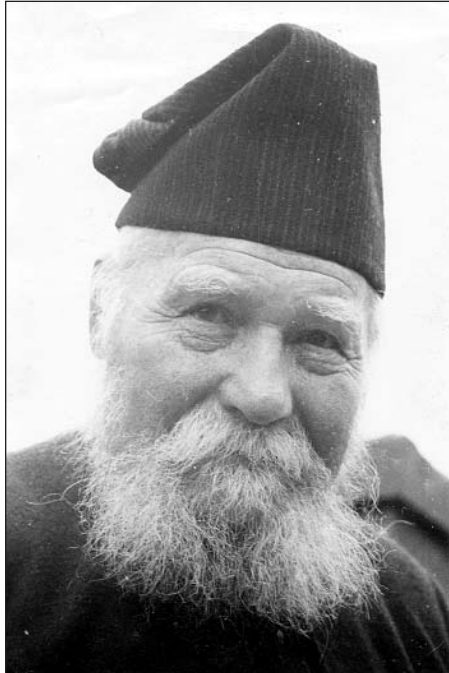

Hetta er Ólavur Jacobsen, keypmaður í Streymnesi, og hann var eisini avgreiðslumaður hjá mjólkarbátunum. Hann var vanliga kallaður Ólavur hjá Stóra Jákupi.

Føroyamyndirnar hjá Olov Ånstad, 5. partur:

Myndir av ymiskum slagi

Myndirnar, vit prenta í dag, verða tær seinastu á hesum sinni. Vit vóna at fáa høvi at prenta fleiri myndir hjá 83 ára gamla Føroya-vininum Olov Ånstad seinni í vár. Vit lata myndirnar og myndatekstin tala fyri seg sjálvan!

*Kungsbonde
från Kunoy.
Typisk færøing.
(Vita lesarar úr
Norðoyggjum
at siga okkum,
hvør kongs-
bóndin er?)*

Vestmanna Skipasmiðja.

*Jórún (5 ára
gomul í 1948)
dóttir Herborg
og Gunnar
Gunnarsson
(kona
Osmund
Justinussen).*

Jóhannes av Skarði saman við synunum, Hans Jákupi og Símini, og einum gentuliði á Føroya Fólkaháskúla í 1948!

Greipurnar hava altíð hugtakið ferðafólk, eisini Olov Ånstad.

Fiske av öring vid Saksun på Färöarna.

Storsamfunnet valgte á svikte havets folk

Við loyvi frá Jógvan Gardar endurgeva vit hetta áhugaverda ummæli á upprunamálinum.

Britiske "Gaul" og norske "Utvik Senior" er symboler på hvordan storsamfunnet velger á svikte folket som har valgt dem, til fordel for militære hemmeligheter.

Av Jógvan H. Gardar

Kystfolk har gjennom alle tider levd med havets rikdom og havets grusomheter. Det er derfor ikke noe unaturlig i et ord-språk som "havet gir og havet tar". Samtidig som kystbefolkningen lever av det som kan høstes fra havet, så tar havet med mellomrom noe tilbake. Lyse øyeblikk og tunge timer går hånd i hånd for fiskerne og deres familier.

Sjøfolk og deres nærmeste har alltid hatt respekt for de som ferdes på havet. For en god sjømann vil alltid trå til og hjelpe de som er ved å forlise.

Dette bildet av at fiskerne konkurrerer om å finne de beste fiskebankene, samtidig som de gjensidig er avhengig av hverandre i nødssituasjoner er et bilde som ikke har landegrenser. Alle sjøfolk må ha en gjensidig respekt for hverandre for at livet på havet skal kunne gå sin gang.

Men dette glandsbildet sprekker. Sjøfolk overholder ikke alltid havets spilleregler. Sjøfolk - også de som seiler under norsk flagg - stikker av fra sjøfolk i nød. Vi har i dag rettssak gående mot mannskap på norskregistrerte fartøy som seilte fra sjø-

folk i havsnød uten å melde fra.

For fiskerne og deres nærmeste er tilliten til andre sjøfolk og myndighetene selve grunnpilaren i yrket. Når da en av disse svikter, da vil dette bildet raskt krakelere.

Journalist og forfatter Alf R. Jacobsen har i boka "Forlis" gitt leserne et sjeldent innsyn i den usikkerheten som mange sjøfolk og deres familier lever med. Alf R. Jacobsen tar i boka opp en rekke av de forlisene som har rammet norsk farvann siden før 2. verdenskrig. Boka fokuserer særlig på perioden under den kalde krigen. Her avdekkes det et kaldt og usympatisk system der politikere, militære og myndigheter ellers har gjort alt som har stått i deres makt for å dekke over de egentlige årsakene til tragiske forlis langs kysten. Ikke alltid har myndigheten kjent til den egentlige sannheten - kanskje - men myndighetene har bevisst og ubevisst trenert saker for å dekke over det som har skjedd. Det viktigste har vært å skjule militære hemmeligheter, fremfor å gi norske borgere svar på hvorfor de har mistet sine kjære.

Forsvant fra overflaten

Utgangspunktet for "Forlis" er to forlis på syttitallet: Den britiske tråleren "Gaul" fra Hull, som forsvant sporløst den 8. februar 1974 og den norske "Utvik Senior" fra Skaland på Senja som ble knust en gang sent på

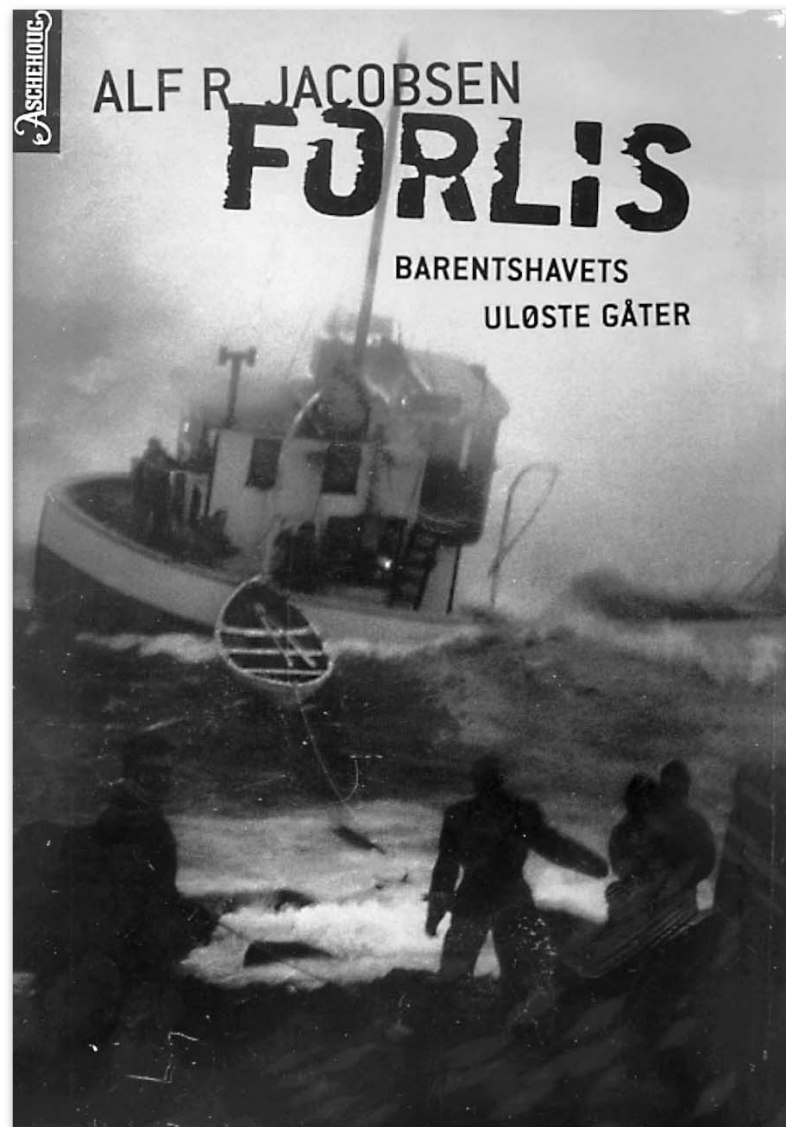
kvelden den 17. februar 1978.

Felles for "Gaul" og "Utvik Senior" er at de etterlatte og alle som kjente til disse fiskerne og deres båter ikke har trodd på den offisielle versjonen av forlisene. Konklusjonene til havarikommisjonene som har undersøkt forlisene stemmer ikke overens med den kunnskapen andre fiskere og de etterlatte har hatt om de to båtene og mannskapene.

Tirsdag 22. januar 1974 forlot "Gaul" Hull. Kursen ble satt mot Barentshavet - der det fremdeles var fritt fiske. Mannskapet var en blanding av erfarne fjernfiskere og ungutter som hadde tatt av muligheten for å tjene gode penger på en tre-måneders tur i Barentshavet. Snittalderen blant de på dekk var 33 år. Flere av dem hadde kone og barn hjemme i Hull.

"Gaul" var flaggskipet i den britiske trålerflåten. Den var knapt to år gammel, seksti meter lang og mer enn 1800 tonn dødvekt. Sammenlignet med mange av de andre britiske rustholkene som fisket i Barentshavet var "Gaul" ren luksus. Båten hadde alt det nyeste og beste av bekvemmeligheter. Skrog og baug var isforsterket. Den var konstruert til å kunne tåle de mest ekstreme værforholdene. Den blåmalte "Gaul" var fabrikktråleren som ikke kunne synke - fiskeflåtens "Titanic".

Likevel så skjedde katastrofen.

Blaðmaðurin og rithøvundurin Alf R. Jacobsen hevur, í bókini "Forlis", givið lesarunum eitt sjáldsamt innlit í ótryggleikan, sum mangir sjómenn og familjur teirra mugu liva við.

Situasjonen i hjembyen Hull var på dette tidspunktet svart. Ledigheten var svært stor og mange kjempet om plassene på de fiskebåtene som var igjen. De som var med "Gaul" må ha kjent seg som vinnere.

Før turen inn i Barentshavet var "Gaul" i Lødingen for å sette av styremannen, George Petty, som var blitt syk. Hans avløser, Maurice Spurgeon, mønstret på. Den 27.

januar fortsatte "Gaul" turen mot nord.

Den 8. februar lå en internasjonal flåte på rundt 40 fartøyer i fiske på Nordkappbanken - 50 nautisk mil fra kysten. Natt til den 8. februar var været blitt så pass dårlig at de fleste båtene valgte å avslutte fiske og vente på bedre vær. De britiske trålerne skulle melde hjem tre ganger i døgnet - kl. 09.30, 16.30 og 22.30. Dette var en fast rutine som ble innført av sikkerhetsgrunner.

Klokken 09.30 den 8. februar meldte skipper Paul Nellist om bor i "Gaul" at de bakket på været. Samme morgen var den britiske hekktråleren "Swanella" på vei sørøst. Gjennom snøbygene fikk styrmann William Brayshaw øye på «Gaul».

Brayshaw kunne melde at alle dekklysene på "Gaul" var tent.

"Det var ingenting uvanlig å se. Trålen var stuet vekk på tråldekket", sa Brayshaw.

Været ble dårligere utover formiddagen. Noen av bølgene var 15 meter

høye. Selv for erfarne fiskere var dette uværet blant det verste de hadde opplevd.

Skipper Spencer på den britiske tråleren "Orsino" var i kontakt med kaptein Peter Nellist på "Gaul" klokken halv elleve denne morgenen. Et kvart senere så Brayshaw "Gaul" som et blink på radaren. Omtrent samtidig ble det sendt et hilsningstelegram fra «Gaul» til Wick radio. Søndag 10. februar var torsdag. En av offiserene sendte en hilsen til sin hustru.

Klokken var blitt 11.09. Telegrammet var siste livstegn fra "Gaul".

Knust av noe

Den 17. februar 1978 valgte en rekke båter fra Senja å dra på havet. Værmeldingene var ikke særlige gode, men fiskerne hadde mange hensyn å ta. De hadde bruk i sjøen som måtte berges. Noen bruk hadde stått i flere dager fordi det hadde vært dårlig vær tidligere i uka. Ingen viste hva som kunne skje hvis garnene ble stående i sjøen til

Bretski trolarin "Gaul" úr Hull, sum hvarv sporleyst hin 8. februar 1974.

over helgen.

En ting var at fisken som satt i garnene ble gammel, men verre var risikoen for at brukene ble ødelagt av britiske eller sovjetiske trålere som ikke tok hensyn til noen. Store verdier stod på spill for fiskerne - i verste fall kunne de miste hele sesongen.

Den 17. februar klokken 13.00 var 13 båter samlet i Stordjupta. Båtene lå spredt på linje over 10-12 nautiske mil, tre timers gange fra land. Mannskapene på disse båtene var blant de mest hardbalne og erfarne fiskerne i Norge. De kjente dette området ut og inn. De kunne ved et øyekast mot land si hvor de befant seg og hvor lang tid det ville ta å seile mot land igjen. De fisket på åpent hav. Bak seg hadde de Senja og dens ville natur - foran dem var det store åpne hav - Atlanterhavet.

Værvarslinga i Tromsø fulgte nøye med været, og de var bekymret denne ettermiddagen. Kulden nord for Bjørnøya ble presset med vinden ut mot åpent hav. Luftmassene sugde til seg varme og ble ustabile. Et kraftig frontsystem var under utvikling. I løpet av kvelden ville det feie inn over kysten.

Klokken 16 kunne værskipet "Ami" på Tromsøflaket registrere et lavtrykk. Vindstyrken økte til liten storm. Bølgene ville i løpet av kort tid være på 10-15 meter. Fra Stordjupta til Tromsøflaket er det 250 kilometer. Det var enkelt å beregne at uværet ville nå de tretten fiskebåtene på Stordjupta i løpet av kvelden. Kl. 16.30 ble det sendt ut varsel om at det ville blåse opp til storm i løpet av kvelden.

Meldingen fikk de tretten båtene til å gjøre seg klar til å sette kursen mot land igjen. "Utvik Senior" var den siste som forlot feltet.

Litt før klokken 21 var skipper og eier av "Utvik Senior", Ola Abelsen, i radiokontakt med Kjell Mikalsen, skipper på "Strandby".

Da opplyste Ola at "Utvik Senior" hadde gått en liten time fra Stordjupta, og at de regnet med å være i Steinfjord klokken 22.40.

Noen minutter etter at Mikalsen var i kontakt med "Utvik Senior" var Johan Lorentzen om bord på "Lutnes" i kontakt med Abelsen. Lorentzen an-

Norski báturin "Utvik Senior" frá Skaland á Senja, sum hvarv 17. februar 1978.

ropte "Utvik Senior" klokken 21.10 og fikk svar med en gang, men forbindelsen var så dårlig at han oppfattet lite eller ingenting av samtalen.

Men det var flere andre som hadde hørt samtalen. De kunne senere fortelle at Ola Abelsen hadde sagt at de var 8 nautiske mil fra Oksen og at det gikk bra selv om de hadde satt ned farten på grunn av det dårlige været.

Etter klokken 21.10 hørte ingen fra "Utvik Senior". Båten og mannskapet på åtte var borte.

Syttenåringen Gunnar Jacobsen var på vakt på fiskebruket i Steinfjord. Han hadde desperat forsøkt å komme i kontakt med "Utvik Senior" da denne ikke var kommet i havn klokken kvart på elleve denne kvelden. Da klokken nærmet seg midnatt sprang han opp til fiskekjøperen Inge Mikalsen, og forklarte ham situasjonen. Mikalsen var erfaren. Han gikk systematisk til verks. Fikk tak i flere av fiskerne som hadde vært på havet denne dagen og andre som kunne bistå. Rundt klokken ett på natten skjønte Mikalsen at noe grusomt kunne ha skjedd. Ingen hadde vært i kontakt med "Utvik Senior" etter klokken 21.10. Klokken fem over halv to kontaktet Inge Mikalsen Hovedredningssentralen i Bodø og meldte "Utvik Senior" savnet med ni mann om bord. I løpet av de neste minuttene ble det mobilisert med en rekke redningsskøyter og kystvakt-fartøyer, og på land ble politi og kystradiostasjoner varslet.

Allerede et par minutt-

er over to var Inge Mikalsen på vei ut i det opprørte havet i båten "Strandby". Samtidig rykket Ola Abelsens venner og kolleger blant Senjafiskerne ut. De ville finne "Utvik Senior" raskest mulig - de viste at det stod om liv.

Klokken ti på halv ni lørdag morgen ble den første redningsflåten fra "Utvik Senior" funnet. Dermed viste en at noe grusomt hadde skjedd i nattemørket.

"Utvik Senior" kom ikke i havn.

Fortielse

Med utgangspunkt i disse to dramatiske forlisene tar Alf R. Jacobsen leseren på en vandring i kystens - særlig Nord-Norges - historie de siste hundre årene. Vi får innblikk i en rekke historiske hendelser som har satt sitt preg på utviklingen. Blant annet får leseren et innblikk i spillet som førte til opprettelsen av Råfisklaget og oppgjøret etter krigen. I boka er også et kapittel om den sovjetiske ubåten K-21 som uten forvarsel begynte å skyte mot norske kystfiskere på feltet utenfor Senja den 12. april 1943. K-21 drepte 10 fiskere og tok syv til fange.

Jacobsen er selv vokst opp i Hammerfest og kjenner landsdelen godt. Og det er kjennskapen til lokalbefolkningen som har fått ham til å sette i gang med å lete etter de to båtene "Gaul" og "Utvik Senior". Han ville ha et svar som befolkningen kunne forstå. Han kjenner til den knugende følelsen kystfolket har når deres nærmeste blir borte på havet. Ofte vil

det være ulykker som ingen annen enn båten, været eller kanskje mannskapet kan lastes for. Men i en rekke forlis står det igjen for mange ubesvarte spørsmål, og det er da myndighetene prøver å gi åpenbart feilaktige svar at folk blir forbannet og ikke vil gi seg før de har fått et svar de tror på.

I kjølvannet etter "Gaul" og "Utvik Senior" -forlisene kom flere havarikommisjoner til konklusjoner som de etterlatte og andre ikke kunne godta. Konklusjonene var feil, mente mange.

Og det er i denne situasjonen at Alf R. Jacobsen har gått inn i disse to sakene. Han ville vite hva som skjedde. Myndighetene hevdet at "Utvik Senior" ble knust mot fallgarden - med andre ord hadde "Utvik Senior" gått på land og blitt knust. Fiskerne som kjente båten og Ola Abelsen nektet for at det hadde skjedd. Abelsen kjente farvannet svært godt, og da han hadde opplyst at han vil ta en bestemt kurs, så hadde han gjort det.

Etter mange års leting og søken etter fakta lyktes det å finne både "Gaul" og "Utvik Senior". Disse funnene har avslørt grove feil i rapportene fra havarikommisjonene - både de norske og de britiske.

I august 1997 ble "Gaul" funnet i Barentshavet. Senere undersøkelser av vraket viser at flere av mannskapet ble med båten ned. Dermed synes teorien om at Sovjetunionen hadde tatt mannskapet til fange ikke å stemme. Det var i mange ti år sterke mistanker og delvis bekreft-

ede mistanker om at britiske trålere ble brukt som spionskip for den britiske etterretningen. Men det er fremdeles åpent hva som egentlig skjedde med "Gaul". Det mest sannsynlige er at den har blitt pårent av et annet fartøy. Undersøkelser av "Gauls" sjødyktighet viser at han skulle kunne klare været den dagen den gikk ned. Samtidig klarte andre båter som var utrangerte uværet denne dagen i 1974.

I april 2002 kunne Alf R. Jacobsen og hans støttepillere endelig bekrefte funnet av motoren til "Utvik Senior". Den ble funnet fem kilometer fra nærmeste skjær - på åpent hav. Konklusjonen

for Jacobsen og de som var med på å finne vrakrestene er klar. "Utvik Senior" ble senket av et annet fartøy. Hvilket fartøy vet vi ikke. Det kan være et sovjetisk, men det kan også være et vestlig alliert fartøy fra et av samarbeidslandene til Norge i NATO. Det svaret finnes et sted. Det norske forsvaret har i denne saken holdt mye skjult for de etterlatte, og det er derfor rimelig sannsynlig å anta at de har opplysninger om trafikken i området der "Utvik Senior" gikk ned, trass i at de tidligere har nektet for dette.

Nå blir begge forlisene undersøkt på nytt. Havarikommisjonen som undersøker "Gaul" skal komme med sin rapport til sommeren, mens rapporten om "Utvik Senior" er ventet i oktober i år.

Alf R. Jacobsen sier i boka at han ser de to forlisene som symbolsaker.

"De vil fortelle oss om vi våger å se på oss selv og vår egen nære historie med ærlighet, eller om vi fortsatt skal leve i løgn. Det finnes mange andre forlis som fortjener å bli tatt opp til ny gransking. Det burde skje. Hundrevis av kvinner og menn ga sine liv på havet da det moderne Norge ble reist. De ga oss fremtiden. Vi har en gjeld å betale", skriver Alf R. Jacobsen i det avsluttende kapittel-et.

BAADER®

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

SELIR TÚ

skipa- ella
bátaútgerð?

So er FF-blaðið einasti
holji boðberin, sum fær
umboð á skipini – um
vegis reiðaríni – hvønn
útgávudag.

Gerið eina skilagóða
lýsingaravtalu við
okkum.

Tlf: 31 15 69

Fax: 31 87 69

T-post: ff-blaði@post.olivant.fo

Íslendingar reisa nú spurningin:

Fer "teirra" toskur um mark til Føroya?

Í Føroyum hevur gjøgn-
um nógv ár verið eitt orða-
skifti um, hvørt íslenskur
toskur kemur "um mark"
til Føroya.

Fiskimenn, og teir sum
fást við fisk uppi á landi,
eru ikki í iva. Tað er jú
ofta tað kom rend av
toski, sum gevur slíkan
fiskiskap, at hann skuldi
samb. fiskifrøðingum ver-
ið heilt ómøguligur. Tað
er hetta, sum hendir
beint nú, og hetta hendi
eisini fyrst í 1980-unum.
Fiskifrøðingar høvdu spátt
nærmast undirgang fyrri
toskin, men hóast hetta,
tað var vist í 1981, at veið-
an fór frá teimum vanligu
80-90.000t. uppi 120.000t.
Eingin frágreiðing fekst

til hetta fyrbrigdið uttan
tann hjá fiskimonnum:
Nevniliga at toskurin,
sum umboðaði hendan
vøxtur, kom undan Ís-
landi. Hetta kundu fiski-
menn og aðrir staðfesta
út frá útsjóndini á toski-
num. Hetta kann vera lit-
ur, skap á høvdunum ella
tonnunum, royggj o.a.,
sum er so mikið øðrvísi,
at tað er upplagt, at tosk-
urin kemur aðra staðni frá.

Men heusm hava fiski-
frøðingar mutað ímóti.
Teir hava hildið fast um,
at tann veruleiki, at ein-
gin toskur merktur í Ís-
landi er veiddur aftur
undir Føroyum bendur
ikki á, at toskur ferðast
hendan vegin. Og so leingi
teir ikki hava prógv, vilja
teir ikki leggja navn til
nakað.

Men hetta hevur so ikki
fingið fiskimenn at ivast í
síni sök. Og neyvan fiski-
frøðingar heldur!

Íslendingar halla saman veg sum okkara fiskimenn

Men nú taka íslendingar
hendan spurningin upp
eisini. Í Fiskifrettir er
greinarøð um fiskiveiðina
undir Føroyum, skrivað
av Kristján Tórarinsson,
stovnrøktarfrøðingur hjá
íslenska reiðarafelagnum
LIÚ.

Í greinini 7. februar
skrivar hann um, hvussu
skjótt stovnarnir undir
Føroyum eru vaksni. Og
hann spyr: Hvagani kemur
allur hesin fiskur?

Fyrst sigur hann, at tað

er alment kent at upsi
ferðast í torvum, og ofta
koma stór íkøst eystani-
frá bæði inn á Íslands-
og Føroyamiðini.

Men so sigur hann
um fiskimenn, sum
veiða útfyri Eysturland-
ið, at teir ofta hava elt
toskatorvum, sum síðan
eru horvnað inn á føy-
oyskt øki. Hetta er
tað sama, sum føy-
skir fiskimenn siga
frá. Kristján sigur
seg ikki vita, um føy-
oyskir ella íslenskir
fiskifrøðingar hava kann-
að júst hetta fyrbrigdið.

Kann tað vera, at torvur
av toski av sovæl norsk-
um sum íslenskum mið-
um fara uppi føyroyska
toskastovnin eins og vit-
að er, at tað hendir við
upsanum? Er tað hetta
sum ger tað, at føyroyski
toskastovnurin, sum tað
sær út, ikki minskar, hóast
stóra veiði?

Tað skal sigast, at tann
nøgd, sum munar á føy-
ska økinum er hóast alt
so lítil, at hon munar lítið
á íslenskum og norskum
leiðum.

Afturat hesum kemur
óvissan í stovnsmeting-
um. Hjá fiskifrøðingum er
lætast at meta um støðu-
fastar stovnar, sum ikki
ferðast ov nógv. Fara
stovnarnir at ferðast, er
óvissan munandi størri.

Eru ísleningar meira ábyrgdarfullir enn føroyingar?

Men so kemur íslenski
"frøðingurin" til eina støðu,
har føyroyingar eru púra

Gengur íslenskur porskur til Færeyja?

Geta gøngur porsks af Ís-
landsmiðum og fleiri hafsvæð-
um inn á Færeyjamið komið í
veg fyrir verulega minnkun
færeyska porsstofnsins þrátt
fyrir mikla sókn? - spyr Krist-
ján Þórarinsson stofnvistfrøð-
ingur LIÚ í grein í Fiskifrét-
tum í dag.

Hann bendir á að sjómenn
sem stundi veiðar við Austfirði
skýri frá því að þeir elti oft og
íðulega porsgöngur að miðlín-
unni milli Íslands og Færeyja
þar sem þær hverfi inn í fæ-
reyska lögsögu.

Sjá grein bls. 8

Nú reisa teir eisini í Ís-
landi spurningin um
toskurin fer hagani inn
á føyroyskt øki.

ósamdir við honum.
Hann heldur, at føyroying-
ar hava lyndi at lata
standa til við stovnsrøkt í
álitinum til, at teir kunna
fara aðra staðni, um nú
vanlukkan skuldi hent, at
stovnarnir verða ovveidd-
ir. Sum t.d. til Íslands, har
trygd er fyrri, at stovnarnir
verða røktir forsvarliga.
Sum tað skilst mótsett
føyroyingum. Her kunnu
føyroyingar siga nakað
heilt annað, men tað
verður ikki gjørt á hesum
sinni.

Men tað áhugaverda er,
at íslendingar ikki eru
blindir fyrri, at toskur ferð-
ast "millum lond", og eig-
ur hetta at verða kannað
nærri.

Klaksvíkar Sjúkrahús
Deild A og M

Sjúkrarøktarfrøðingar og heilsuatstøðingar

Søkt verður eftir feruavloysarum í tíðarskeiðinum 16. juni til 15. august 2003.
Sjúkradeildirnar verða samanlagdar frá 1. juli til 15. august.

Setunartreytir:

Lønar- og setunartreytir sambært sáttmála millum Figgjarmálaráðið og viðkom-
andi yrkisfelag.

Nærri fæst at vita um störvini frá:

Synnøvu Hansen, deildarsjúkrarøktarfrøðingur deild M, tlf. 455463 lokal 403
ella teldupost: kssyn@ahs.fo ella

Annu Løwe Sørensen, deildarsjúkrarøktarfrøðingur deild A, tlf. 455463 lokal 519
ella teldupost: ksanlo@ahs.fo ella

Jonu Nielsen, fyrstøðukvinnu lokal 106 ella teldupost: ksjona@ahs.fo

Umsókn saman við prógvi og autorisatión verður sent til:

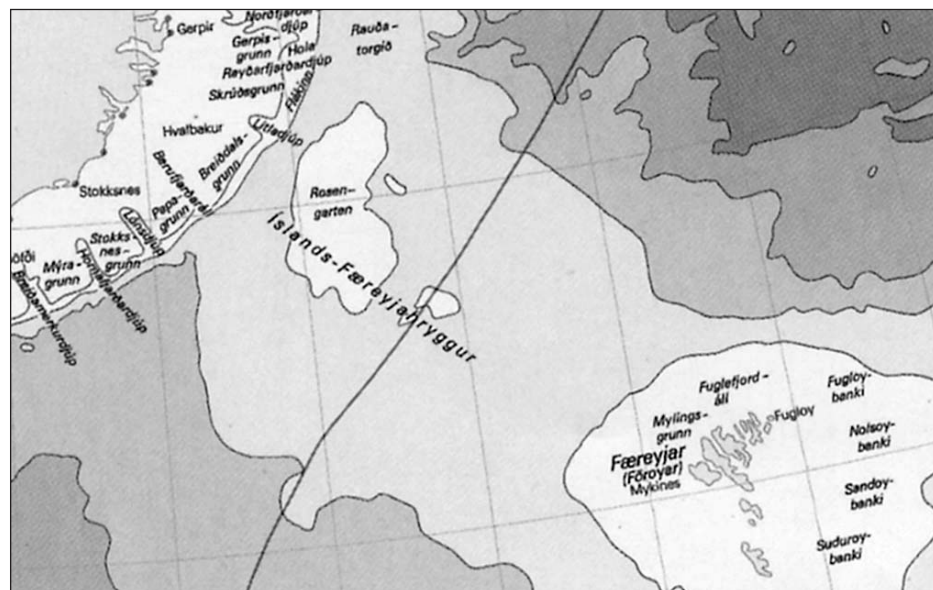
Umsjónarmannin
Klaksvíkar Sjúkrahús
FO-700 Klaksvík

Umsóknarfreist 15. apríl 2003.

J. Paturssonar gøta 18

Alt klippa eftir TÍNUM hovið

Sum betta kortið vísir, so er tað nærliggjandi at hugsa at toskurin ferðast
ímillum. Um svar fekst á hendan spurning, kundi betta kanska eisini verið
svar uppá ta óvissu, sum greitt er í stovnsmetingum.

Ferðin hjá Sofus hjá Christian í Dali við seksmannafari til Danmarkar í 1946

Tað eru nógvar ferðir gjørdar millum Føroyar og Danmark, men tann, sum Sofus Dal-Christiansen gjørdi í 1946, man hava verið ein tann sjáldsamasta og samstundis hættisligasta. Hendan søgan kemur fyrstu ferð á blað í FF-blaðnum.

At taka úr
blaðnum

Síðurnar 11,
12, 17 og 18
kunnu takast
úr blaðnum

Tað er veruliga stuttligt at kunna uppliva, hvussu ein søga í blaðnum kann føra til eina aðra spennandi søgu, og tað er júst tað, sum talan er um í hesum forinum. Upprunin til hesa søgu er ein mynd, sum vit høvdu í røðini hjá svenskarinum Olov Ånstad, av einum báti sum avreiddi í Vágsbotni. Vit fingi at vita, at ein maður á myndini var Sofus Dal-Christiansen. Ein av teimum, sum gjørdur vart við seg, var dótturin Guðrun Haustein. Og frá henni hava vit fingið hesa søgu, sum vit lata okkara lesarar fáa lut í.

Guðrun hevur sjálv savnað ein hóp av tilfari og myndum frá ferðini, og vit lýsa hesa søgu fyrst og fremst við tí tilfari, sum Guðrun sjálv hevur savnað.

Sum tað bæði skilst á minningarorðunum um Sofus, sum vit endurprenta, og so av hesi ferðini, so hevur Sofus verið ein merkisverdur persónur. Hann doyði 4. desember 1969, 81 ára gamal. At hann hevur verið merkisverdur sæst eisini av tí, at langt áðrenn hann doyði, hevði hann skipað fyri síni egnu jarðarferð.

Søgan í stuttum

Men søgan er í stuttum, at Sofus fer úr Føroyum og ætlar at sigla allan vegin til Danmarkar. Tey beinleiðis ørindini sum Sofus hevði í Danmark vóru at vitja dótturina Gunnvør,

sum undan krígunum var farin til Danmarkar at læra til barnapleyirsku. Sum nógvir aðrir føroyingar slapp hon ikki heim aftur, so tey høvdu ikki sæst í seks ár. Guðrun og mamman vóru farnar niður við "Tjaldrinum". Tað kundi Sofus eisini havt gjørt. Men ævintýrhugurin hevur so vunnið á honum, og hevur hann tí avgjørt at sigla sjálvur.

Hann kemur fyrst til Hetlands. Her liggur hann veðurfastur í 10 dagar. Afturat hesum er báturin nakað skaddur og má gerast aftur.

Tá Sofus fer úr Hetlandi til Noregs, kemur illveður á hann, og báturin fer aftur, og var hetta sjálvsagt ein hættislig støða. Hann verður við bátinum tikin upp av norskum skipi og verður fýrdur til Bergens. Hagani fær hann sær fart við skipi, sum skal til Svøríkis, og hann verður við bátinum settur á sjógv í Kattegat. Hann siglir fyrst inn til Gilleleje og síðani til Helsingør, har hann hittir sína familju, sum tekur ímóti honum. Seinni siglir hann til Keypmannahavnar og kemur so við bátinum heim aftur við "Tjaldrinum". Hvussu tað annars gekk á ferðini verður lýst av teimum einstøku greinum og myndunum.

Guðrun kemur á slóðina

Ein áhugaverdur partur av hesi søgu er, hvussu

Sofus fer við "Guðrun" av Havnini.

Guðrun er komin í samband við sínar keldur í Hetlandi.

Sum Guðrun sjálv greiðir frá, fór hon í 1998 til Hetlands at "kanna málið", men tað var rættiliga avmarkað, hvatið kom burtúr tá. Men sum tað sæst í hennara frágreiðing, hevði hon havt samband við verdóttir Ramshey og við dótturina, sum búði í Noregi.

Guðrun hevur arbeitt á Hotel Hafnia. Ein dagin kemur eina gestur hagar, Billy Robertson, sum er úr Hetlandi. Guðrun greiðir honum frá hesi søguni um pápan, og hetta var júst tann rætti persónur-

Tað var her Sofus kom inn í Hetlandi.

in, tí komin aftur til Hetlands, fer hann at kanna málið. Hann kemur m.a. í samband við familjuna,

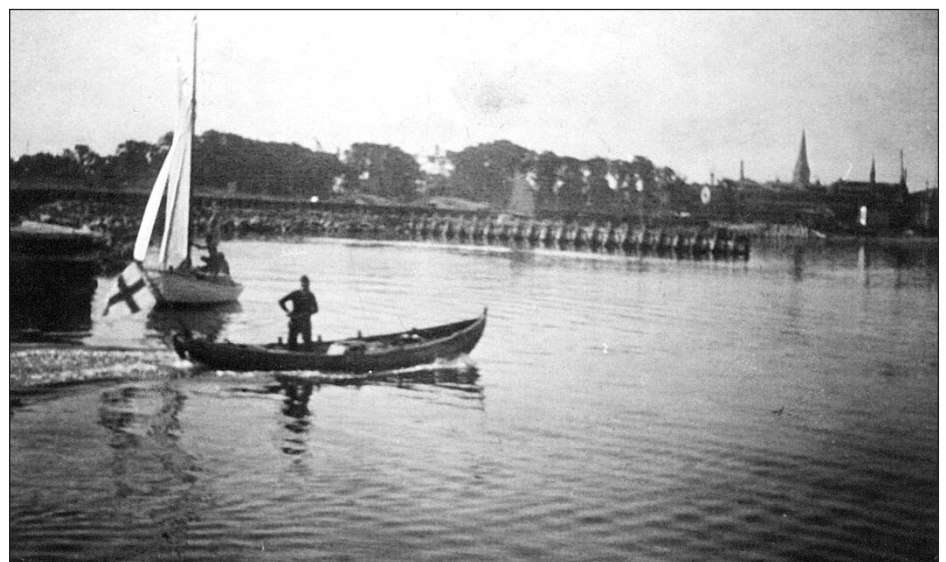
sum pápin búði hjá, meðan hann bíðaði eftir líkindum.

Hetta ger sjálvsagt tað,

at Guðrun fer aftur til Hetlands, og hon hittir somu fólkin. Tá vísir tað seg, at tey hava somu

Aftaná at verða sleptur á sjógv í Kattegat heldur ferðin fram til Danmarkar.

Her siglir Sofus inn í Helsingør.

Her er Sofus komin til málið, og fitt av fólkið tekur ímóti bonum. Aftast er tað danski versonurin, síðani dótturin Hjórdís og longst til bøggu er tað mamman Jóhanna.

Frammanfyri eru tað Guðrun og Joban Restorff á Hafnia, sum er ommusonur Jóhannu.

myndir frá ferðini, sum Guðrun hevur heima.

So lítil kann verðin vera

Og hvussu lítil verðin kann vera, fekk Guðrun eisini eitt gott dømi um á hesi ferðini.

Ein dagin fara Guðrun og Billy inn á eitt gistingarhús í Brae, nakað norðalaga í Hetlandi, at fáa sær ein bita. Nógv fólk er á matstovuni, so tey fáa

borð saman við tveimum øðrum fólki, sum eru nærum liðug við at eta.

Eftir eini løtu kemur tænarin og spyr hitt parið, um tey hava nakað ímóti at drekka kaffi í barrini, tí teimum manglar pláss til eitt par, sum bíðar.

Billy hyggur at manninum og ber kenslu á hann. Hann kemur í prát við hann, og tað vísir seg, at teir hava arbeitt saman

nógv ár frammanundan. Tey fáa so alla søguna um Sofus. Tá sigur konan: "Jú, men hesa søguna kenni eg". Tá vísti tað seg, at hetta júst var dóttir Ramsey, búsitandi í Noregi, sum Guðrun hevði tosað við í telefon! Tey vóru komin úr hvør síni ætt og hittust so tilvildarliga.

Tað er óneyðugt at siga, at har var nóg mikið at tosa um restina av kvöldinum.

Guðrun saman við Lailu Hordon, dóttir Ramsey. Greitt er í tekstinum frá teirri ótrúligu søguni aftanfyri hesa myndina.

Vit halda hesa søguna, øll sum hon er, vera framúr. Skuldi onkur vitað okkurt, sum ikki er við her, vilja vit fegin frætta.

Báturin, sum gjørdi bendan søguliga túrin er ikki til longur. Men flaggið, sum hann hevði, er í forstovuni hjá Guðruni. Her bongur eisini navnabrettið.

Hvør var Sofus?

Hetta kann best verða lýst við at endurgeva minningarorðini, sum stóðu um hann í Dimmalætting.

Seinasta hósdeg doyði Sofus Dal-Christiansen, fyrrverandi havnameistari, 81 ára gamal, og varð hann jarðaður sunnudagin.

Sofus hjá Kristiani í Dali, ella Sofus hjá Loðsinum, sum hann var nevndur millum manna var ein av teim havnamonnum, sum var høgt í metum, væl dæmdur og nógv virdur allastaðni, har fólk kendi hann, og tey vóru nógv.

Sofus hevði loðsstarv sum faðirin, hann sigldi nógv í innanoyggja sigling. Hann førði eina tíð »telegrambátin«, sigldi millum Havnina og Suðuroyar, ið hvussu er kenna mong navnið »Lousia«.

Sum útróðrarmaður og sjómaður var Sofus av teim mætu. Seinri tók hann starvi sum havnaumsjónarmaður í 1933. Hann tók við sum havnameistari eftir Petur Nicolajsen 1. apríl 1954 og hevði hetta starv til árslok 1958, tá ið hann fór frá fyrri aldur.

Sum tann virksami, ið Sofus var, legði hann ikki frá sær, men fekkst millum annað við at rógva út, og tann, sum hevur havt gongd sína á brúnni, hevur mangan sæð hann komið aftur av útróðri.

Nú ið árinu komu, fór heilsan at bila, men hann helt á so leingi, sum hann orkaði, til hann við alla mátti leggja frá sær.

Sofus var maður, ið lurtað varð eftir,

tá ið hann segði sína hugsan. Hann var soleiðis mong ár grindaformaður.

Í almennum viðurskiftum hevði Sofus stóran áhuga. Hann var eina tíð býráðslimur valdur inn av Sjálvstýrisflokkinum.

Í 1936 kom ósemja í Sjálvstýrisflokkin og var tá Sofus ein av teimum, sum var við til at stovna Suðurstreymoyar sjálvstýrisvalfelag, sum stillaði lista upp til lógtingsvæild við Jóannes bónda á odda.

Tá leið móti lógtingsvalinum, sum vera skuldi í 1940, fóru menn at tala um aftur at sameina sjálvstýrisfólkið. Og 16. desember 1939 kom Vinnuflokksfelagið og Suðurstreymoyar sjálvstýrisvalfelag saman í Tórshøll at stovna nýtt felag og nýggjan flokk. Teir menn sum úr báðum feløgum stóðu fyrri hesum samráðingum vóru Pauli Dahl, Sofus Dal-Christiansen, Óla Jákup Jensen, Sámal Ellefsen, Jákup Danielsen á Argjum og Thorstein Petersen, - Elias í Rættará var skrivari.

Úrslitið varð sum kunnugt, at stovnaður var Hin føroyski fólkaflokkurin (radikalt sjálvstýri) og nýtt felag sum fekk navnið Suðurstreymoyar fólkaflokksfelag. Í fyrstu nevnd felagsins komu Sofus Dal-Christiansen, Elias Johansen og Óla Jákup Jensen. Sofus var formaður í felagnum eina tíð, men

tá ið hann metti, at felagið veruliga var sameining teirra, sum ynsktu hetta, bar hann seg undan at verða afturvaldur.

Seinni var eisini hetta felagið avtikið og gekk uppí Havnar Frambursfelag og harvið hendi ein sameining av sjálvstýrisflokkinum í Havn. Felagið heiðraði Sofus Dal-Christiansen á áttati-ára degnum við at gera hann til heiðurslim í felagnum.

Sofus Dal-Christiansen var sum nevnt ein av teim monnunum, sum lurtað var eftir, tá ið álvarsmál skuldu avgerast, hann var býi sínum ein góður borgari og verður saknaður.

Friður veri við minninum um Sofus Dal-Christiansen.

K

Sofus og Rosa.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

6. februar kom eg aftur av einum túri í Nuuk. Vit millumlendu í Manitsok á veg til Sisimiut, og tað lögna, eg legði til merkis, var, at tá vit komu út fyri Sunnara Streymfjørð var ikki ísur at síggja so langt, sum eg kundi síggja inn í fjørðin. Heldur ikki var ísur í Iterleqfjørðinum, Sarqaqfjørðinum, Ikertoqfjørðinum ella Amerlokfjørðurin. Tað vóru -19,8 stig, tá vit komu, og alla vikuna hevur verið kalt, frá -14 stigum og niður í -19,8 stig og stillin inni við, so ísurin skuldi havt møguleika at leggja seg.

8. februar vóru -18,3 stig, lot av suðri. "SERMEERSUUT" kom inn í dag; teir lögdu nakað av sekkjarækjum upp. Tað er aðru ferð, teir eru inni í hesari vikuni við sekkjarækjum. Teir fóru út aftur um kvøldið. Teir skuldu landa í Manitsok, har hann hoyrir heima. Skipið var so at siga fyllt upp, teir fóru úr Manitsok tann 21. januar, so tað er ein ófúrur túrur hjá teimum. Hann brendi á við stormi og kava av suðri upp í vesturhallan útsynning um kvøldið.

10. februar: -17,7 stig og lot av eystri. Tað var ein tunn ísskorpa, sum lá út fyri havnini í dag, men tað fór alt út, tá vindurin vaks. "GAIA III" kom higar í gjáskvøldið at landa. Teir hava landað ein túr í Aasiaat, men komu higar, tí at ísurin er komin líka suður ímóti Gomlu Føroyingahavnini - ella Norðrari Streymfjørður sum tað eitur. Tað var ikki ráðiligt at fara norður til Aasiat at landa. Hesar báðar túrarnar - "GAIA III" hevur gjørt, síðani teir komi norður her at fiska - hava teir landað 110-115 tons av ísaðum rækjum; óført fiskari.

13. februar vóru -13,5 stig og eitt lot av útnyrðingi. Ein av skeljabátunum, "H. P. LYBERT", var inni í dag og bunkraði; teir liggja beint norðan fyri Sisimiut og dreggja. Skiparin vísti mær eitt ískort, sum vísti, at ísurin lá út fyri Gomlu Føroyingahavnini - kloss í land.

14. februar, -13,8 stig og nakað av vindi av útnyrðingi. Um døgurðatið fór "H. P. LYBERT" stimandi suðureftir, og um kl. 14 kom "LOUISA L" inn eftir onkrum deili. Teir hava ligið saman við "H. P. LYBERT" og dreggjað, men nú var so mikið av ísi komin har, sum teir lógu, at teir máttu rýma undan ísinum; teir fóru suður til Nuuk at royna.

Kári sendi okkum eina mynd av einum av teimum skipunum, sum ofta koma við í tíðindunum frá honum, og tað er "Louise L". Í einum øðrum FF-blaði skrivaði hann um hetta skipið:

"Louise L" er ein av teimum fyra bátunum, sum fiska eftir jákupskeljum. Við eru fyra føroyingar, og allir eru maskinmeistarar. Tveir eru umborð tveir túrar, og so verður skift við hinar báðar, t.v.s. tveir túrar úti og tveir heima. Hvør túrur varir umleið 23-30 dagar.

Tað er Brdr. Lynert A/S úr Sukurtoppinum, sum eigur bátin, og teir eiga eisini fleiri aðrar báatar, sum føroyingar eru yvirmenn á.

"Louise L" er 33 m langur, 8 m breiður og hevur frystilast, sum er 80 m³ (ca 22 tons av jákupskel, sum er pakkað í 6 kg kassar - klárir at senda á marknaðin).

"Louise L" kom til Grønlands úr Føroyum í 1990 og kallaðist tá "Vesturleiki" og hoyrði heima í Sørvági. Skipið er bygt í 1977 og er ein av teim vanligu nevndu "polakkunum", sum komu til Føroyar mitt í 1970'unum.

Á myndini síggja við "Louise L" bakka út frá Sisimiut á veg til Nuuk. Hetta var tann 14. februar. "Louise L" byrjaði fiskiskap hendan túrin tann 4. februar, og teir lótu væl at fiskarinum, men nú gjørdist einki meir vegna ís.

Annars fara grønlandingarnir út við smáu jollunum og royna at skjóta fugl og kóp. Hetta er tíðin, tá teir plaga at skjóta hvíthval, men enn er eingin skotin á okkara leiðum. Hvøljan á hvíthvali hevur góðan prís, og í fjør kostaði eitt kg av hvølju 140 kr, og nú eg var suðuri

í Nuuk sá eg ein lítlan rækjubát, sum hevði verið norðuri í Diskovíkini og skotið hvíthval. Teir seldu 1 kg av hvølu fyri 150 kr. Hon smakkar sera væl - helst tá tú brúkar Aromat afturvið!

Tað frættist, at "Nanok Trawl" kemur inn mikudagin tann 19/2.

"LOUISA L" fiskar eftir jákupskeljum. Við eru fyra føroyskir maskinmenn.

Nýhugsan í føroyskari lóggávu:

Fiskimenn skulu revsast fyri brot hjá reiðarum

Tað er alment viðurkent, at fremsta eyðkenni fyri okkara umsitingarligu og politisku skipan er, at vit hava ikki fastar mannagongdir á nøkrum sum helst øki.

Stórt sæð øll mál verða avgreidd ymiskt, alt eftir hvønn og hvat tey snúgva seg um.

Hetta er sjálvsagt heilt galið, men tað tykist nú eisini meira og meira greitt, at sami hugburður er galdandi fyri lóggávuarbeiðið. Hóast fráboðan frá lögmanni um lógarfor- um og hóast løgsmálaráð, sum skal verða trygd fyri færri men "betri lógum", so hevur stóðan eisini á hesum økinum valla verið verri, enn hon er júst í dag.

Á fundi seinasta mána- dag hevði fiskivinnuráðið fleiri slík mál til umrøðu.

Tað, sum málið fyrst og fremst snýr seg um, er

uppskot til broyting í lóg- ini um minstuløn og dag- studning. Uppskotið er gjørt við atlit at sparing- um á figgjarlógini, men tey ítøkiligu uppskot, sum eru á hesum øki- num, kunnu fiskimenn liva við. Her eru justering- ar í sjálvum dagstudningi- num, sum tó ikki broyta sjálva inntøkutrygdina. Ein er, at sjálv minstulønin verður hækkað, og dag- studningurin minkar til- svarandi, og at avtrapp- ingin fer nakað upp.

Nýggj útgáva um bakaran og smiðin

Men so er uppskot um eina nýhugsan, sum er einki minni enn skak- andi. Her verður m.a. sagt:

Áðrenn inntøkutrygd verður veitt, skal lön- javningarstovan hava móttikið avrit av øllum

avrokningum fyri teir síðstu 12 mánaðirnar, skipið hevur verið til fiskiskap og skrásett í Føroyum.

Hetta kemur at merkja, at fiskimaður kann ikki fáa útgaldið inntøkutrygd fyri ein ávisan túr t.d. í februar 2003, um reiðarin ikki hevur latið inn eina av- rokning fyri t.d. november 2002.

Hetta vil siga, at fiski- menn skulu revsast fyri, at reiðarin ikki hevur gjørt sína skyldu. At hann ikki hevur latið avrok- ning inn kann skyldast tveimum orsøkum. Onn- ur kann vera, at veiðan ikki er seld og tí ikki kann avroknast. Hin orsøkin kann vera berur kleyvar- skapur. Men uppskotið er, at fiskimenn skulu takast sum gíslar fyri at fáa hesi viðurskifti, sum teir als onga ávirkan hava á, í

rættlag.

Vit hava lagt hetta upp- skot fyri serfrøðingar so- væl í Føroyum sum í Dan- mark, og semja er um, at hetta uppskot er heilt langt úti. Tað má vera í stríð við alla rættarfatan, at **ein** partur skal revsast fyri brot hjá einum **øðr- um**. Hetta minnir alt ov nógv um søguna um smiðin og bakaran, har hesin varð avrættaður fyri eitt brot, sum smiðurin hevði gjørt.

Tað eru nógvar aðrar grundgevingar ímóti ein- um slíkum uppskoti. Hetta vil føra við sær munandi meira umsiting í einum ráði, har tað fram- manundan gongur sera tungt at fáa mál avgreidd. Annars hevur ein almenn- ur myndugleiki allar møguleikar at fáa um- røddu upplýsingar. Í sjálv- um uppskotinum er eis- ini ein nýggj grein, sum

júst skal geva øllum, sum hava við málið at gera, skyldu til at geva teir upp- lýsingar, sum skulu til fyri at umsita lógina.

Fiskivinnuráðið mælt frá

Fiskivinnuráðið hevur eisini mælt frá hesum uppskoti. Vit meta, at hetta má vera ein ella onnur misskiljing, og at tað verður tikið burtur úr uppskotinum, áðrenn mál- ið kemur á ting. FF fer undir øllum umstøðum at stríðast ímóti eini slíkari reglu av øllum alvi.

Annars hevur sjúkravið- bótin hjá fiskimonnum altíð fylgt við sjálvari minstulønini - uttan dag- studning. Tað er einki uppskot komið um tað enn, men vit rokna við, at eitt slíkt uppskot fer at koma. Annars verður skeivleiki í.

Uppskot verða fúskað ígjøgnum

Uppskot var eisini um eina nýggja skipan fyri minstaforvinning hjá út- róðrarmonnum, men hetta uppskot var so mikið um- fevnandi, og freistin at viðgera tað so stutt, at ráðið ikki kundi átaka sær at viðgera hetta mál.

Tað er júst hetta, sum eyðkennir lógaarbeiðið - ikki minst í hesum døg- um. Alt verður hurlað ígjøgnum. Og tá frá er lið- ið, má komast afturum- aftur.

Í komandi bløðum frætta vit meira um hesi mál.

Áhugaverdur búfelagsskapur:

80 fólk til døgurða hvønn dag

FF-blaðið var um dagarnar inni hjá Morten Jespersen og konuni Elin í Hinnerup, sum er ein býur við uml. 5.000 fólki, stutt frá Árhús.

Morten er ikki heilt ókendur fyri lesarum okkara. Í fjør hevði hann eina áhugaverda frásøgn frá Zimbabwe, har tey bæði hava arbeitt í fleiri ár. Her greiddi Morten frá syrgiligu gongdini hjá Zimbabwe frá at vera eitt skipað samfelag til tann hurlivasa, sum er har í dag.

Sama dag Malla í Svínay fylti 100 ár 23. juli, fylti omma konu Morten, Julie eisini 100 ár. Hetta gjørdi, at vit í sama blaði kundu hava frágreiðing um tvær

kvinnur, sum fyltu 100 ár sama dag, og frásøgnina um Juliu skrivaði Morten. Hóast Julia nærkast teimum 101 árunum, er hon framvegis røsk, men nú er hon komin á ellisheim.

Skrivar um abban av Eiði

Morten er annars fjórðings føroyingur. Abbi hansara var Laurits Hansen av Eiði, sum ungur fór út at sigla, og sum doyði undir krígnum. Hetta samband við Føroyar hevur skapt ein serligan Føroyaalsk hjá Morten. Hann hevur javnan samband hendar vegin og var eisini í fjórvár og vitjaði skyldfólk. Í lötuni er Morten við at skriva eina grein um

abban Laurits og teir triggjar beiggjar hansara, sum allir gjørdust skiparar. Hesin áhugaverdi parturin av okkara sjómanna-søgu kemur í FF-blaðið rættiliga skjótt.

Búgva bæði í felagsskapi og ikki

Morten og Elin eru ikki heilt vanlig fólk. Tey høvdu uttan iva kunna trivast sum øll onnur við at búð í eini vanligari íbúð ella "villa". Men tey vildu royna nakað annað, so tey komu at fáa størri samskipti við onnur. Hitt kundi jú gerast eitt sindur "keðiligt" í longdini.

So tey búgva í einum búfelagsskapi saman við 26 øðrum húskjum. Hetta

Her siggja vit Morten og Elin saman við yngru dóttirini Marie frammanfyri teirra privata part av búfelagsskapinum. Takið "loftar" sólarbitanum, og kemur besin øllum felagsskapinum til góðar í eins stóran mun.

merkir, at tey hava sítt egnu. T.v.s. ein part av einum húsum við køki, stovu, baðiverils og so nøkrum kømrum.

Teirra egnu nýtist ikki at vera so stórt, tí tey eiga eisini ein part av einum felagsskapi saman við øllum hinum húskjunum. Filosofiin aftanfyri hetta er, at tað, sum kann gerast saman við øðrum, eigur eisini at vera gjørt í felag. Felagsskapurin er fyrst og fremst eini stór felagshús, har tey eru felags um sumt, sum øll onnur hava hvør sær.

Fyrst og fremst eta tey døgurða saman seks kvøld í hvørji viku. Tað er bert fríggjakvøld, at tey matgera sjálvi. Hini kvøldini skiftast tey um at gera mat fyri øll tey umleið 80 fólki, sum búgva í teimum 27 íbúðunum. Hetta gevur jú ein heilt annan møguleika at læra hvønn annan at kenna og at

koma hvørjum øðrum við. Tey flestu kvøldini eta tey og fara til hús, tá liðugt er. Men eina ferð um vikuna sita tey og hugna sær út á kvøldið.

Skiftast um at matgera

Fyri hvørja viku er eitt "mathold", sum hittist sunnudag seinna part at umrøða, hvussu tey skulu skipa matgerðina komandi vikuna. Tað er bert eitt sum liggur nøkur lunda fast, og tað er at tey fáa fisk mikudag, og "restir" hósdeg. Útreiðslurnar verða so býttar so kristiliga, sum hetta kann lata seg gera.

Sjálvur var eg til felagsdøgurða næstsíðsta leygar kvøld. Og tað vísti seg, at hetta samstundis var 50 ára føðingardagur hjá einum av búfólkunum, sum annars eisini var fakfelagsfólk. Her vóru øll búfólkini boðin við

saman við nøkrum persónligum gestum, og sum gestur hjá búfólki var eg eisini sjálvskrivaður at vera við. Hetta var mikið hugnaligt. Men tað áhuga-verda var, at hesin føðingardagur kostaði ikki viðkomandi nakað. Hann gekk inn í roknskapin fyri felagsskapin.

Tey ungu fáa skyldur so skjótt tey eru 14 ár, og tá tey gerast 16, hava tey somu skyldur sum tey vaksnu. Tí eiga tey ungu eisini sítt tór at matgera, og hetta áttu tey júst til hendar føðingardagin. Og her var so avgjørt einki at finnast at!

Einki skal fara til spillis

Ein filosofi aftanfyri búfelagsskapin er eisini, at einki skal fara til spillis. Avfall fer ikki á brennistøðina, sum hjá okkum. Tað verður nýtt sum matur til hønur, grísar og

Hetta er felagsbúsið við matarhøll, vaskimaskinum, frýsting, spælirúmum og gestakømrum. Her eru eisini postkassar til øll búsarbaldini.

Í felags matarhøllini kan væl borðreiðast fyri øllum teimum 80 búfólkunum og meira afturat, um tað skal vera.

Tey ungu sleppa ikki undan skyldum. Hesu ferð var tað teirra tór at matgera døgurðan til føðingardagin, og tað kláraðu tey heilt væl. Hetta er borðið hjá teimum ungu.

seyð, sum tey eisini hava, og burturúr avfallinum fáa tey tiskil egg, flesk, seyðakjöt og ull, sum so aftur kemur til nýttu í felags húsarhaldinum.

Sjálvt sól og vindur fara heldur ikki til spillis. Í hvussu er ikki meira enn neyðugt. Tað er ein vindmylla, sum hoyrir til ognirnar og tøkini eru gjørd til sólfangarar. Tiskil nýtast tey als ikki at nýta orku á sumri, og um veturin verður nýtt munandi minni av aðrari orku enn vanligt.

Búfelagsskapurin er bygdur rundan um ein bóndagarð, og hetta merkir, at búfólkini sjálvi dyrka ein stóran part av tí, sum tey hava brúk fyri, so sum epli, gularøtur og nógv annað. Og alt verður dyrkað vistfrøðiligt. Her er eisini væl skipað, so ikki nøkur fá skulu koma út fyri at gera tað mesta. Nei, her eru listar uppslignir í felagshølunum, har tað nágreiniliga er ásett, nær hvør skal gera hvat. Liggur ikki fyri ein dag hjá onkrum, so skal hann avtala at býta dag við onkran annan. Tað, sum verður dyrkað, er eisini felags. Hava tey brúk fyri eplum tann dagin tey gera døgurða sjálvi, fáa tey sær úr hjallinum, eins og hini gera.

Mest møguligt er felags

Í felagshúsinum eru eisini aðrir felags fasilitetir, sum t.d. felags vaskimaskinur. Tað er nevniliga frossari, at hvørt húski hevur sína vaskimaskinu, sum stend-

...og seyð, sum gevur seyðakjöt.

ur still meginpartin av tíðini. Í felagshúsinum hava tey nakrar fáar maskinur, sum so kunnu nýtast tess meira. Tey spilla ikki orku uppá turkitrumlu, so klæðini verða hongd upp at turka. Fyri at halda skil á, hvør eigur hvat, hevur hvørt húski sín lit á klemmunum.

Tey hava eisini felags frystirúm, og í felagshúsinum er eisini felags gestakamar, sum tó ikki varð brúk fyri í hesum førinum.

Afturat hesum eru spællpláss til børnini í felagshúsinum, og her er eisini nóg mikið av pláss.

Bilar skulu haldastuttanfyri

Upprunaliga var ætlanin at minka um bilanýtsluna,

so fleiri húski kundi hava bil í felag. Men hetta gjørdist ov tvørligt. Men bilur er bannaður í túninum. Teir skulu setast á eitt parkeringspláss beintuttanfyri búfelagsskapin.

Í búfelagsskapinum búgva fólk á øllum aldri. Tey eru frá nýfðingar og til pensjonistar. Hugskotið við felagsskapinum er, at fólk skulu kunna liva saman við øðrum, og at øll koma hvørjum øðrum við. Hetta setir sjálvsagt stór krøv til tey sum búgva her. Tí verður eisini skipað fyri, aðrenn nakar flytur inn, at hava ein fund við viðkomandi at greiða honum frá, hvat alt hetta gongur út uppá.

Men Morten og Elin halda, at hetta riggar sera væl, og veruleikin er, at tað sum frá er liðið eru

færri hjúnaskilnaðir í einum slíkum búfelagsskapi enn tað er annars.

Skúli við trimum flokkum

Eitt annað serstakt er skúlagongdin hjá nøkrum av børnunum. Tey ganga í einum frískúla, sum fólk frá búfelagsskapinum hava tikið stig til.

Ístaðin fyri 9 flokkar, eru her triggir. Heldur enn at hava "skúlatíng" hava tey "mál". Og heldur enn at hava vanliga frálæru, hava tey partvís verkætlanir. Endamálið er at venja børnini at vera sjálvstøðug og at læra at arbeiða og at hugsa sjálvstøðugt.

Og hetta riggar bara heilt væl. Børnini skulu upp til vanligu royndina hjá fólkskúlanum, og hesi børnini klára seg eins væl og øll onnur. Tað vísir seg nevniliga, at børn sum hava trupulleikar í fólkskúlanum klára seg væl í frískúlanum.

Dámligt húski

Tey bæði eiga trý børn. Mikkel, sum er 25 ár, Julie, sum er 22 ár og so Marie, sum er 15 ár, og sum enn býr heima. Tey eru øll sera dámlig og skilagóð, og tað var ein fragd at vitja tey og síggja, hvussu tað eisini ber til at liva.

Tað er eisini áhugavert, at tað er sera sjáldan, at tey ungu finna saman, tá tey koma í tann aldurin. Tey kenna nevniliga hvønn annan ov væl og koma nærmast at síggja hvørt annað sum systkin.

Undir øllum umstøðum er tað áhugavert, at fólk kunnu finna "alternativ" til tað vanliga. Tað er merkiligt, at slíkt ikki kemur nøkrum til hugs í Føroyum. Ikki minst tá

Matafall fer til grísar, sum geva flesk..

...bønur, sum geva egg...

Hetta veggjarteppið í matarhøllini lýsir allan búfelagsskapin í síni heild.

hugsað verður um, at føroyingar eru farnir frá at vera eitt "sjálvdráttarsamfelag" til eitt "felagssamfelag".

Men fyri at koma aftur til Morten. Tað næsta vit frætta frá honum verður um teir fyra beiggjarnar

av Eiði, sum gjørdust skiparar.

Tað verður ein áhuga-
verd søga.

Her síggja vit tað meira og minni føroyska íkastid í Overdrevet. Til vinstu eru tað hjúnini Morten og Elin, og til høgru er tað sonur teirra Mikkel við gentuni Karen.

FF-blaðið
- á sjógvi og á landi

Tíðindaskriv frá nevnd og stjórn Norðoya Sparikassa:

Roknskapurin 2002 góðkendur av nevndini

Á nevndarfundi tann 4. februar 2003 viðgjörði og góðkendi nevnd Norðoya Sparikassa roknskapin fyri 2002.

Úrslitið

Úrslitið fyri 2002 gjørdist eitt avlop áðrenn skatt uppá 27,2 mió. kr., móti 24,1 mió. kr. í 2001.
Endaliga ársúrslitið eftir skatt gjørdist 21,3 mió.kr. móti 19,8 mió.kr. í 2001.

Inntøkur

Netto rentu- og kostnaðarinntøkurnar øktust úr 51,6 mió. kr. í 2001 til 55,8 mió. kr. í 2002.

Virðisjavnan

Sparikassin hevði í 2002 ein vinning av virðisjavn-an av lánsbrøvum og gjaldoyra uppá 3,1 mió. kr., móti einum vinningi í 2001 uppá 2,3 mió. kr.

Útreiðslur

Útreiðslur til starvsfólk, umsiting og aðrar vanligar útreiðslur øktust við 3 mió. kr. úr 25,7 mió. kr. í 2001 upp í 28,7 mió. kr. í 2002.

Burturleggingar

Netto avskrivningar og burturleggingar uppá skuldarar vóru 5 mió. kr. í 2002 móti 4,2 mió. kr. í 2001.

Innlán

Innlánið vaks við 5,2 % úr 837 mió. kr. í 2001 til 880 mió. kr. í 2002.

Útlán

Útlánið vaks við 14 % úr 697 mió. kr. í 2001 til 794 mió. kr. í 2002.

Eginpeningur

Eginpeningurin vaks við 10,6 % úr 203 mió. kr. í 2001 til 224 mió. kr. í 2002. Eginpeningurin er nú 20,1 % av samlaðu fíggjarstöðuni, ið tann 31. desember javnvigaði við 1.115 mió. kr.

Aðalfundur

Aðalfundur sparikassans verður í Klaksvík týsdagin 25. februar 2003 klokkan 15:00.

Høvuðstøl úr ársroknskapi 2002

Rakstrarroknskapur	tøl í mill.kr.	
	2002	2001
Netto rentu- og kostnaðuarinntøkur	55,8	51,6
Virðisjavn-an av lánsbrøvum, gjaldoyra o.ø.	3,1	2,3
Aðrar vanligar inntøkur	2,8	1,2
Útreiðslur til starvsfólk, umsiting og aðrar vanligar útreiðslur	28,7	25,7
Avskrivningar av ítøkiligum ognum	0,9	1,1
Avskrivningar og burturleggingar uppá skuldarar	5,0	4,2
Úrslit áðrenn skatt	27,2	24,1
Skattur	5,8	4,3
Ársúrslit	21,3	19,8
Høvuðstøl úr fíggjarstöðuni		
Innlán	880	837
Útlán	794	697
Eginpeningur	224	203
Fíggjarstöða íalt pr. 31. desember 2002	1.115	1.054

Nevnd sett at endurskoða ALS

Sum kunnugt hevur stýrið fyri ALS heitt á landsstýrismannin í arbeiðsmarknaðarmálum at seta nevnd at endurskoða og dagføra arbeiðsloysisskipanina og arbeiðsávísingina.

Nevndin er nú sett, og arbeiðssetningurin hjá nevndini er:

- A. Hon skal endurskoða og dagføra lógina um arbeiðsloysisskipan og arbeiðsávísing.
- B. Nevndin skal viðgera spurningin og gera tilmæli til landsstýrismannin um, hvussu arbeiðsloysistryggingin og arbeiðsávísingin eigur at skipast í mun til landsfyrisingina og til játtanar- og eftirlitsmyndugleikar.

Landsstýrismaðurin hevur tilnevnt hesar nevndarlimir:

Eftir tilmæli frá løntakarafeløgum:

- Ingeborg Vinther, formaður í Føroya Arbeiðarafelag, umboðandi løntakarafeløgin hjá teimum tímaløntu.
- Óli Jacobsen, formaður í Føroya Fiskimannafelag, umboðandi løntakarafeløgin hjá fiski- og útróðrarmonnum.
- Kartni Ravnsfjall, bókavørður, umboðandi løntakarafeløgin hjá starvsfólkum.

Eftir tilmæli frá arbeiðsgevarum:

- Björgfríð Ludvig, fyrisitari í Vinnuhúsinum, og Jákup Sólstein, formaður í Føroya Reiðarafelag, umboðandi teir privatu arbeiðsgevararnar.
- Snorri Fjalsbak, fulltrúi í Fíggjarmálastýrinum, umboðandi almennu arbeiðsgevararnar.

Uttan tilmæli frá pørtunum á arbeiðsmarknaðinum:

- Karin Kjølbro, formaður í stýrinum hjá ALS
 - Sørin Pram Sørensen, fulltrúi í Vinnumálaráðnum.
- Formaðurin í nevndini verður Karin Kjølbro og skrivari verður Elisabeth Gaardbo, stjóri í ALS.

Tíðarætlan:

Nevndin skal verða liðug við pkt. B í arbeiðssetninginum til Ólavsøku 2003. Landsstýrismaðurin ynskir, at nevndin miðar eftir, at hin parturin av arbeiðssetninginum verður liðugur 1. desember 2003.

Fyrsti fundur í nevndini verður nú fríggjadagin.

Tað er óneyðugt at siga, at ein avgerandi spurningur hjá umboðnum hjá fiskimonnum er at fáa eina skipan, sum kann virka fyri fiski- og útróðarmenn.

Ársaðalfundur

Ársaðalfundur Norðoya Sparikassa verður týsdagin 25. februar 2003 kl. 15.00 á høvuðsskrivstovu sparikassans við hesi dagskrá:

- ✓ Val av fundarstjóra
- ✓ Frágreiðing nevndarinnar um virki sparikassans í farna ári
- ✓ Framløga av grannskoðaðum ársroknskapi til góðkenningar
- ✓ Val av limum í nevndina
- ✓ Val av grannskoðarum
- ✓ Uppskot frá stjórn, nevnd ella umboðsráðslimum
- ✓ Ymiskt

Nevndin

Ósávegur 1 · Postboks 149 · FO-700 Klaksvík · Tel: 475000 · Fax: 476000
ns@ns.fo www.ns.fo

Marius Rubeksen, sum arbeiddi á Tórshavn Radio sum telegrafistur, hevur savnað saman tað, sum stóð í "Dagblaðnum" tá í tíðini, og hann sigur eisini frá tí, sum hann minnst sjálvur:

Ta tíðina var jú einki telefonsamband við umheimin, og skuldi nøkur boð gevast út um landið, so var tað ígjøgnum Telegrafstöðina (Tórshavn Radio), so har fekk ein jú okkurt at vita framíhjá. Í hesum fòrinum royndi eg at fylgja væl við, tí eg var forvitin - eg hevði bert verið á stöðini í gott hált ár.

Meiningarnar um ferðina vóru ótrúliga nógvur. Ofta var at hoyra: "Hatta er fullkomiliga ørt" - onkur annar: "Hann torir væl" - ein triði: "Hatta er spennandi hjá honum, tað man fara at ganga, tað er jú hásummar". - Ja nakað soleiðis ljóðaði frá teim ymsu monnunum og kanska helst nakað væl afturat - jú meiningarnar vóru nógvur. Dagblaðið hevði eisini stubbar um ferðina, og her er so avrit av »Dagblaðnum«:

Ferðin samb. Dagblaðnum

DAGBLAÐIÐ skrivur:

Týsdagur 18. juni 1946

Eín nútíðar føroyskur Terje Vigen
Hvør kennir ikki yrkingina um norska Terje Vigen, sum legði yvir um frá Noreg til Danmarkar í opnum báti.

Um 6-tíðina fríggjakvöldið (14/6-46) legði ein vælkendur havnarmaður, Sofus hjá Kristiani í Dali, havnabetjentur, avstað í fýramannafari til Danmarkar. Tveir tímar frammanundan hevði hann eins og onnur før, tá tey bógva seg til langferð, rættað kumpass. Tá Sofus legði avstað á hesa ferð, fór hann væl útgjörður, og skilamaður er hann, so um einki serstakt óhapp hendir, eydnast ferðin honum. Fyrsta leiðin hann tók var til Hetlands, og haðani kvettir hann yvir á Noregsstrondina. -

Sofus var einsamallur, og ikki minst tí - eingin veit frá einum at siga - vilja øll við áhuga fylgja við ferðini. Veðrið var av tí besta, tá ferðin byrjaði og útlit er fyri at góðveður verður eina tíð - og hásummar er. Báturinn hevur 3,5 HK motor og eigur í bestu líkindum at sigla um 6 míl.

Billy Robertsen, sum fekk Guðruna á slóðina, við dóttir og verdóttir hjá teimum Sofus búði hjá.

Sofus komin til Hetlands

Leygardagin (15/6-46) frættist at Sofus áfram var á leiðini suðureftir til Hetlands og segðist frá vindstyrki 4 (í dag vildu vit sagt 8 m pr. sekund eftir núverandi skala). Í Havnini varð tosað manna millum um líkindini.

Sunnudagin um 1-tíðina kom fjarrit til avvarandi í Havnini og bar hetta hesi boð: »Komin til Blumull Sound eftir 36 tímars sigling. Alt væl. Heilsur Sofus.« Hann fer til Uyeasound liggur sunnantil á Unst, sum er norðasta oyggj í Hetlandi. Hann er sostatt komin beinur og liggur væl fyri at leggja út á næsta strekkið - yvir um til Noregs, sum á stytstu leið er líka langt, sum tað, ið siglt er. Í gjár var einki frætt um, at hann var útaftur farin.

Fríggjadagin 21. juni:

Sofus í Hetlandi

Týsdagin kom fjarrit frá Sofus Dal-Christiansen, at hann ikki var farin úr Hetlandi, men var staddur í sama plássi - Uyeasound -. Aftur ígjár kom fjarrit, at hann stöðugt var í Hetlandi og at veðrið var vánaligt. Tað sær út sum Sofus bíðar sær lögir til tað viðrar at leggja yvirum til Noregs.

Fríggjadagin 28. juni:

Sofus Dal-Christiansen er staddur í Hetlandi

Fjarrit frá honum ígjáramorgunin sigur frá at verðurlíkindini enn ikki hava verið til at halda áfram.

Mikudagin 3. juli:

Sofus Dal-Christiansen kom sunnudagin til Bergen, og sigur fjarrit frá honum, at alt stendur væl til.

Týsdagin 9. juli:

Sofus framkomin

Sofus Dal-Christiansen, havnabetjentur, er nú væl framkomin til Danmarkar. Seinasta hósdag (4/7-46) kom soljóðandi fjarrit frá honum úr Helsingør: Væl framkomin, heilsan Sofus. Av hesum man vera skilligt at tíðindini um, at hann

Hetta er einkjan, sum Sofus búði hjá, saman við hennara børnum. Maðurin t.v. er ein kenningur.

hevði mist bát sín, einki munnu hava uppá seg.

Marius heldur áfram:

Um hetta mundið vóru tað ikki øll skip, ið høvdu fingið radiogreiðir umborð, altso sendara og móttakara, og fanst heldur ikki umborð á smábátum, so slíkir høvdu ongan móguleika, at geva boð frá sær tann vegin, um nakað var áfátt. So var tíðin vorðin ov long, at bátur ella skip ikki var framkomin, so varð farið at fregnast, um nú nakar hevði borið eyga við viðkomandi og so framvegis - og soleiðis var tað nokk eisini viðvíkjandi pápa tínum.

Sum veðurtíðindini søgdu frá, so var blivið rættiligt sjaskveður í Norðsjónum og tað var jú leiðin har báturinn var roknadur at vera. Ein av teimum, ið var vanur at sigla hesa somu leið var Erik Mohr - skipari, og hann tók nakað soleiðis til (sambart Ejler bróður): »Nú hevur Sofus tað ikki gott, við slíkum sjaskveðri« - og hann visti, hvat hann tosaði um. Hetta var jú eisini stutt eftir krígsslok, so minuvandin var heldur ikki av, so tað var kanska eisini inni í myndini.

Tá í tíðini var einki Útvarp Føroya, so tað bleiv lurtað nógv eftir Tórshavn Radio og eisini eftir skipunum, sum tosaðu sínamillum á sokallaðu fiskabylgjum, fyri á tann hátt at fáa so nógv tíðindi sum gjørligt, kanska fangaði ein okkurt telegramm, ið varð sent til okkurt skip, ella øvugt. Jú tá vóru nógvur meiningar at hoyra, bæði um eitt og annað.

Í 1946 kundu skip ikki hava samrøður yvir Tórshavn Radio, so tað var óivað eitt »handicap« hjá teimum, ið vóru forvitin.

Onkur hevur so reagerað, um at sóknast eftir bátinum hjá pápa tínum, hvør tað so hevur verið, dugi eg ikki at svara uppá.

Ein sokallað »Pan-melding« varð send út til øll skip - bæði á telefoni og á tele-

grafi, á báðum neyðbylgjunum. Har verða allir upplýsingar tiknir við, so sum stödd, lit á bátinum/skipinum, hvussu nógvir mans eru umborð, hvar viðkomandi kom frá og var á veg til og móguligir aðrir upplýsingar, ið kunnu vera til hjálpar og biðja øll skip hyggja væl eftir, um nakað sæst og um so, at varskógva til radiostøðirnar. Slík fráboðan varð send út tvær ferðir um tíman, á neyðbylgjunum og 2 ferðir um tíman á telegrafi - døgnið runt - líka til boð verða givin at halda uppat.

Slíka fráboðan sendi »Wick Radio« og »Bergen Radio« sendi út og móguliga onkur annar. Helst hevur tað verið onkuntíð millum hósdagin 27/6-1946 og sunnudagin 30/6-1946.

Í hesum sambandi kann eg líka nevna, at hósdagin 27/6-1946 rendi gamla Tjaldur á land á Mjóanesi og sakk, og tí vantaði ferðafólki skip og bleiv tí skonnartin "Glyvursnes" leigað til at sigla 43 ferðafólk til Bergens, og var tað um mánaðarskiftið juni/ juli. Og sambart »Bergens Arbeiderblad« 8. juli 1946, skriva teir, at Glyvursnes varð eftirlýst í radio og at flogfar eisini var sent yvir Norðsjógvin at leita, men Glyvursnes kom í øllum góðum til Bergen leygardagin 6. juli kl.15 og har verður sagt at 40 fjórðingar úr Føroyum fingi teir maskinskaða og høvdu ligið og drivið, og at har var frískur vindur av suðri og eisini at teir sóu minni, so hetta vísir seg at samsvara, hvat varð havt á lofti manna millum.

Sum sagt vóru søgurnar nógvur, DAGBLAÐIÐ nevnið jú eisini, at teir høvdu frætt tíðindi um, at Sofus hevði mist bátin, men so var jú ikki.

Okkurt er komið mær fyri oyra, at hann hevði samband við okkurt skip á seinna partinum á leiðini, men um nakað er í tí, dugi eg ikki at siga - well - hettar er so tað, ið eg veit at siga frá, so vónandi er hettar eitt lítið ískoyti hjá

Komin til Hetlands búði Sofus í hesum búsunum.

Úr dagbókini hjá Sofusi

Paa Rejse fra Thorshavn til Danmark i 1946

Afsejlede fra Thorshavn Fredag 14. juni kl. 18.00 sejlede hen til Boren Fyr. Kl. 19.00 satte Kurs for Munckle Flugge styrede S.Ø. ¾ Ø. Vejret stille.

Lørdag den 15. Kl. 8 svag vind fra S.Ø. Kl. 14 friskede vinden og drejede til Ø.S.Ø. Kl. 16 forandrede Kurs og styrede i S.Ø. meget høj Sø og frisk vind af Ø.S.Ø. Kl. 20 faar en svær Sø hvorved Baaden næsten fylte. Motoren standser men jeg faar den straks efter igang igen styrer samme Kurs. Kl. 22 faar Land i sigte i Ø. Dreier østover igen, styrer i Ø. Kl. 4.

Søndag den 16. kommer ind i blue Müll Sund efter 6-8 timers haard sejlads i ualmindelig

daarlig Sø antagelig forarsaget af at Strømmen løb op imod Vinden Kl. 8 kommer ind til Uyasound og fortøjer Båden i Havnen.

Mandag den 17. frisk Vind og S.S.Ø. ud på dagen Regn.

Tirsdag den 18. frisk Vind af S.Ø. ud paa Eftermiddagen løjede vinden gjorde klar til afrejse kommer ned til Baaden og skulde afsejle blev jeg af Ramsay gjort opmærksom paa at Baaden var i Stykker revnet fra Stævnen hvorfor jeg stopper for at faa Baaden repareret imidlertid sprang Vinden om i N.W. og øgede til Storm med svære Regnbyger.

Onsdag den 19. Storm af N.W. enkelte Regnbyger.

Thorsdag den 20. frisk

Vind af N.W. med svære Regnbyger.

Fredag den 21. frisk Vind af N.W. med enkelte Regnbyger.

Lørdag den 22. frisk Vind af S.W. med enkelte Regnbyger.

Søndag den 23. frisk Vind af S.W. diset Luft ud paa Dagen Opklaring med Øgende Vind.

Mandag den 24. frisk vind af S. Regn.

Tirsdag den 25. frisk Vind af S.W. ud paa Aftenen aftagende.

Onsdag den 26. svag vind af S. drejende i S.Ø. og opfriskende diset.

Thorsdag den 27. svag Vind af S.Ø. Taage. Kl. 10 afsejlede fra Uyasound og satte kurs for Utsira Kl. 19 friskede Vinden Kl. 23 blev der Storm af S.Ø. snart efter revnede Baaden fra Stævnet igen.

Faar se et Fartøj ca. 4 Kvartmil i syd.

Fredag den 28. Kl. 3 revner Baaden igen og blev jeg nødt til at vende om og søge efter omtalte Fartøj som laa med Sejl oppe Kl. 5 kom langs Siden af Fiskekutter »Harvik« af Harvik Norge og fik Baad og Redskaber ombord. Storm af S.Ø.

Da baaden havde faaet sin Håbrandline (hemaralína) trukket ind, blev Kursen sat for Bergen ankom dertil Søndag den 30. Kl. 9.

Sofus fær fart úr Bergen og niður í Kattegat við "Auroru". Her sæst "Guðrun" á dekkinum.

Guðrun greiðir frá:

23. august 1998 varð mær víst eitt bræv, sum Robert Ramsey hevði skrivað tann 25. august 1946. Hetta var eitt bræv til babba, har hann biður um umbering, tí hann hevði latið babba eftirlýsast. Veðurtíðindini søgdu frá stormi. Eg helt at hetta var áhugavert, tí eg skuldi til Shetland dagin eftir 24. august 1998.

Tá ið eg kom til Lerwick, spurdi eg damuna, sum stóð í móttøkuni á Kveldsro Hotellinum, um hon kendi nakað til hendan mannin. Aftaná at hava verið úti allan dagin, komu vit aftur til hotellið, og tá hevði hon verið í sambandi við onkran, og tað vísti seg at vera svigardóttir Robert, sum var einkja, navn hennara var Ruby Ramsey. Tað var Ramsey Sofus fór til at frætta um veðrið, so hann hevur havt telegraf-ella telefonstöð. Teir eru eftir øllum at døma blivnir væl.

Eg ringdi til Ruby, og hon gav mær telefonnummarið hjá svigarindu sínu Laila Hovdon, sum býr í Noregi.

30. august ringdi eg til hana. Hon mintist til babba, men ikki so nógv, tí hon var á onkrum skúla tá. Hon helt ikki, at babba búði hjá pápa hennara, men at hann kom og spurdi um veðrið. Hon mintist til, at pápi hennara fór til arbeiðis, og tá ið

hann kom heim aftur, var babba farin avstað. Hann sló so alarm, og babba bleiv so eftirlýstur. Laila fortaldi mær, at hon var ikki tann dótturin, sum pápi hennara hevði nevnt í brævinum til babba, men at hon átti eina systur, sum býr í Edinburg, og hetta var sikkurt tann dótturin, sum varð nevnd í brævinum. Laila skal fara til Englands at vitja familjuna, og so ætlar hon at spyrja, um nakar minnist til babba.

Seinast í september ringdi eg so aftur til Laila Hovdon, dóttir Robert Ramsay gift í Noreg. Hon hevði tá verið og vitjað systur sína í Englandi, og kundi systir hennara gott minnst babba. Babba búði ikki hjá hesum fólki, men hvar hann búði, hevði hon gloymt. Laila

fortaldi mær, at tær ætlaðu at finna út av, um okkurt var skrivað um babba í teimum Hetlandsku bløðunum.

Eg minnst, at Jona (systir Guðrun) og (maðurin) Heini (Kjöt) fortaldu fyrri mær, at Erik Mohr, skipari á passager- og farmaskipinum »Tjaldur«, sum sigldi millum Keypmannahavn og Tórshavn, segði: »Oftani havi eg siglt við einum báti, sum er ov stórir, men ongatíð havi eg siglt við einum so lítlum báti millum lond«.

Ramsey, sum lat Sofus eftirlýsa, saman við konuni.

Leyslig týðing av brævinum til Sofus

25. august 1946

Dear Mr. Christiansen

Eg takki fyrri brævi tygara og eri fegin um, at tygum er aftur í Føroyum, og eri eisini glaður um at frætta, hvussu ferðin gekk frá Hetlandi til Danmarkar.

Tá eg kom heim frá arbeiði, og kona mín fortaldi, at tygum vóru farin avstað, var eg sera stúrin, tí vindurin var vaksin nógv. Vit lurtaðu eftir norsku veðurtíðindunum kl. 19.25, og var tað sterkur kulingur fyrri Viking Bank og allan vegin til Noregs. Vit bildu hetta vera hættisligt fyrri bátin hjá tygum, og vildu gera okkurt fyrri at bota um støðuna. Tí ringdi eg til vaktartænastuna í Lerwick, og bar høvdu tey bát kláran at fara til hjálpar, um vindurin gjørdist sterkari.

Eg mælti teimum til, at senda boð til øll skip at halda útkikk eftir tygum. Eg visti at tygara fólk heima í Føroyum fóru at fáa ampa, men eg belt at okkurt mátti gerast. Tað var sera ringt veður her; beint sum tygum vóru farin, men eg vóni at tygum fyrgeva mær tann ampa, sum hendan eftirlýsingin hevur ført til.

Vit sóðu í "Shetland Times", at "Tjaldur" hevur siglt á land (á Mjóvanesi). Eg vóni at soni tygara (Terji, sum var umborð) veit væl við.

Síðan tygum fóru, hevur annars verið gott veður, men summarið hevur verið sera váttligt.

Eg vildi verið fegin, um tygum hava eina mynd av Tórshavn ella Føroyum at senda mær. Mín lítla dóttir ynskir eisini eina mynd av tygum.

Yours sincerely
Robert Ramsey

Vóni at boyra frá tygum aftur.

Sofus skrivur aftur

Tórshavn, 2. nov. 1946

Kære Ramsay

Deres Brev er modtaget og jeg vil takke Dem mange gange for alt, hvad De har gjort for mig. Jeg er sikker paa, at det er gjort i bedste Mening.

Familien hjemme paa Færøerne havde hørt, hvad der blev rundkastet, og blev de ikke saa lidt forskrækkede. Men de fik forholdsvis hurtig Besked fra Bergen, idet jeg telegraferede derfra lige saa snart jeg var kommen. Derimod havde min Kone ikke hørt noget i Radioen. Hun vidste bare, at jeg var rejst fra Thorshavn. Men Tiden blev lang, saa ogsaa hun var meget spændt paa hvordan det gik mig.

Det er næsten ikke til at opdrive nogle Fotografier fra Thorshavn. Dem jeg sender er alt hvad jeg kan faa fat paa.

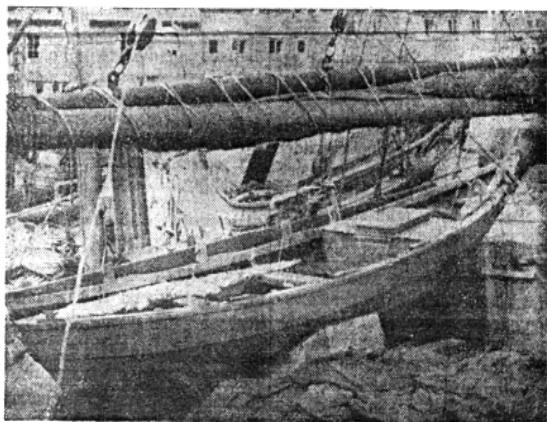
De venligste hilsner til Dem, Kone og Datter med Tak for alt hvad De har gjort for mig.

S. Dal-Christiansen.

MORGENAVISEN

Havnebetjenten fra Færøyaner
som reiser i åpen båt
er kommet til Bergen.

Sterkt forsinket av styggevær må han nå reise videre til København med skip.

Oseanseileren ser ikke stor ut, der den ligger ved Tollboden.

Oseanseileren ser ikke stor ut, der den ligger ved Tollboden. 110 kvartmil vest av Marstein i halvmørke og friske brise natt til fredag, kom der plutselig rasende en liten båt med en svart mann ombord opp på siden av oss, fortæller mannskapet på fiskekutteren »Harvid« fra Møre. Hann ropte og spurte om han kunde få henge etter, men da motoren hans bare kunde gå for full fart, for han flere gange forbi uten at få forbindelse. Vinden frisknet senere så på at vi måtte ta båten ombord.

I går kom fiskekutteren »Harvid« til Bergen, og

hadde med seg den alle-rede nokså berømte havnebetjent fra Færøyerne, som skal reise til Danmark til sine kone, i en liten motorbåt. Båten heter Gudrun, og er like liten som en litt stor motorbåt.

En liten sommertur

Johan Sofus Dal-Christiansen er havnebetjent i Thorshavn. Han har en datter som er gift i Helsingør, og konen hans er på besøk hos datteren. For 12 dage siden la så Christiansen ut på en liten sommertur, for å besøke datteren han også.

Er det ikke litt basardiøst å sette til havs i en så liten båt, spør vi. Nei ikke når det er godt vær. Det var blikkstilte da jeg stakk ut fra Thorshavn. Jeg har seil til båten, og hadde bensin til 80 timers kjøring. Båten gjør 6 a 7 mils fart, og med det hadde jeg beregnet å gjøre turen på en uke.

Styggevær ut for Shetland

Men slik gikk det ikke.

Jeg kom ut i styggevær, og slet i 39 timer før jeg kom til Shetland. Det var kulning og sjørne slo inn i båten, så det var å øse og øse.

Hvad tenkte De da De så vannet stige i båten?

Hva jeg tenkte? Jeg tenkte å få det ut igen selvfølgelig. Og så ble jeg liggende 10 døgn på Shetland, og lyttet på værvarslingen. Der var for resten dårlig værvarslingstjeneste, og dyrt var det å ligge der. Ja det var svinaktig. Da værudsiktene hørtes bra stakk jeg ut fra Shetland med kurs for Utsira, men ettersom tiden gikk frisknet det på, og etter 14 timers kjøring ble det så stridt at jeg tenkte jeg måtte kaste ut et drivanker. Da var det jeg fikk se fiskekutteren »Harvid« og fikk komme ombord i den.

Tradisjon i familien å krysse havet i »småbåt«

Og nå går turen videre?

Ja, men det er gått så lang tid, at jeg for å kom-

me fort frem benytter meg av en båtleilighet jeg har fått. Jeg kan nemlig få følge en båt til Sverige.

Og fra Sverige seiler De videre?

Det får jeg se når jeg kommer så langt. Turen er ødelagt for meg nå jeg ikke har tid til å seile helt frem allikevel. Tilbake igen må jeg følge en båt.

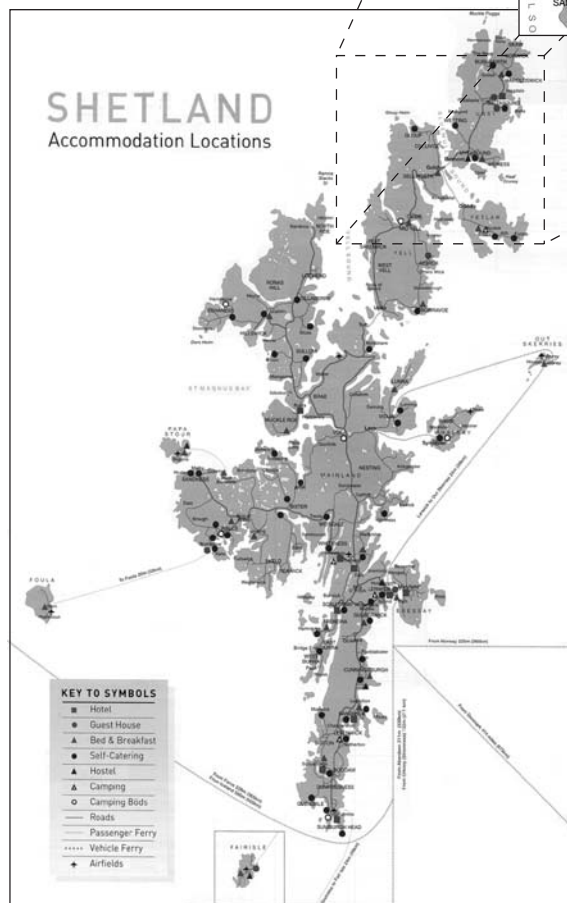
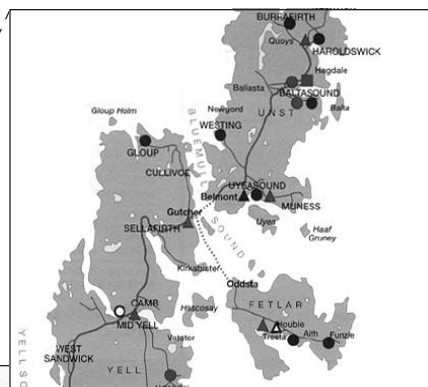
Typograf Joensen, som også er fra Færøyerne, forteller oss at Christiansens far en gang reiste i motorbåt fra Færøyerne til Danmark. Det var imidlertid en større båt, den var i allfall delvis dekket, og så var de to mann ombord. Det er således på en måte tradisjon i familien å reise over havet i »småbåt«, og vi kan godt forstå at herr Christiansen synes det er bittert å ikke få fullføre sin tur. Men så har han også vært sørgelig uheldig med været.

Næstu ferð: Ferðin hjá pápa Sofusi í 1912

Tað er ikki bert Sofus, sum hevur verið ævintýrari. Tað var pápi hansara Christian, loðsurin kallaður, eisini. Í 1912 fór hann við motorbátinum "Louisu" til Keyptmannahavnar til eina fiskarímessu, sum var har tá, og Sofus eisini við ta ferðina.

Vit hava fingið loyvi til at endurprenta grein, sum stóð í "Dimmalætting" í 1980 um hesa ferðina. Og hana fara vit at endurgeva í komandi blaði. Vit fara eisini at greiða frá teimum trimum "Louisum", sum hann átti. Hetta er eisini ein partur av okkara siglingarsøgu.

Sunnast á Unst síggja vit, Blumull Sound, har Sofus kom inn og Yeausound, har hann koma at liggja og bíða eftir veðri.

Her er Gudrun umborð á bátinum, sum ber hennara navn. Annars er báturin ikki til longur.

Guðrun við gággu, sum Sofus fekk til minnis um steðgin frá fólkunum, hann býði hjá.

Leysir endar hjá umboðsmanninum

Tað er ein sera opin spurningur, hvørt løgtingsins umboðsmaður heldur egnar reglur fyri málsviðgerð.

Løgtingsins umboðsmaður er "suverenur" í sínum arbeiði. Hetta merkir, at hansara niðurstøður verða mettar "sum amen í kirkjunni", sum eingin kann ella vil siga ímóti.

Tað eru sera fáar reglur, sum stýra hansara virksemini. Tí liggur ein serlig ábyrgd á honum at arbeiða so, at báðir partar í einum máli føla seg tryggjar.

Tann avgerandi metingin av hansara niðurstøðu er tiskil í nýttu mannagongdini í hansara málsviðgerð.

Tað eru stórt sæð ongar reglur í lógini, men í "Vegleiðing fyri Løgtingsins umboðsmann" er ásett:

Hann ið klagar hevur, verður vanligur kunnaður um gongdina í málinum.

Fyri at eingin ivi skal vera um, hvat hetta merkir, kann vístast til tilsvarandi reglur í reglunum fyri danska umboðsmannin, har sagt verður:

"Klageren orienteres under hele forløbet om sagens udvikling".

Hetta merkir heilt greitt, at ikki bert skal kærarin kunnast um tað, sum hendir í málinum, men hetta skal henda so hvørt. T.v.s. at báðir partar eru kunnaðir um tað samskifti, sum umboðsmaðurin hevur við hin partin.

Hvussu hendan, annars sjálvsagda reglan verður hildin í einum ávísu máli, skal verða lýst í hesi grein. Hetta er bert ein stuttur samandrættur av málinum, sum umfatar kanska 50 síður.

Partvist er mannagongdin eftir bókin...

Í mai tók umboðsmaðurin upp eitt mál m.a. um, at FF-blaðið í morgunsendingini hjá Útvarpinum ikki varð lýst á sama føti sum hini bløðini.

Í málsviðgerðini um hendan spurning er umrødd regla fylgd til fulnar.

Undir viðgerðini kom fram, at Útvarpið metti, at FF-blaðið als ikki skuldi havt verið nevnt, tí tað ikki var eitt tíðindablað, men "bert" eitt fakfelagsblað.

Umboðsmaðurin staðfesti, at FF-blaðið var eitt tíðindablað, og at vit tiskil høvdu havt sama rætt

sum hini bløðini at verða umrødd.

Hesa avgerð fingi vit annars einki burtúrur. Útvarpið hevði nevniliga frammanundan tryggjað seg móti eini slíkari avgerð við at steðga hesum tættinum. Tiskil er FF-blaðið enn verri fyri sum tíðindakelda móttvegis hinum bløðunum enn frammanundan.

...men síðan verður egin ásett mannagongd ikki fylgd

Tá álitid kemur frá umboðsmanninum í desember, hevur hann tikið upp eitt heilt annað mál enn tað, sum tað upprunaliga snúði seg um. Nevniliga eina kærur, sum skuldi vera frá mær um, at eg og FF skuldu hava verið totalt útihýst í Útvarpinum yvirhøvur.

Grundarlagið fyri hesum er eitt einstakt orð, sum í mínum brævskifti við umboðsmannin, sum annars umfatar túsundir av orðum, sum umboðsmaðurin hevur tikið úr sínum samanhangi, at eg/FF skuldi hava verið totalt útlokað í Útvarpinum. Hóast tað greitt framgongur av samanhanginum, at talan er um vanbýti á ávísu økjum, so er hetta tikið sum ein slík kæra.

Tað avgerandi er, at eg **ongantíð** av umboðsmanninum verði kunnaður um hendan partin av málinum fyrr enn í hansara endaligu frágreiðing.

Hetta er eitt greitt brot á hansara egnu reglu um, at kærarin skal verða kunnaður um *gongdina* í málinum.

Eg fái bert óbeinleiðis kunning um málið, tá eg fái til ummælis eitt bræv sum Útvarpið hevur skrivað til umboðsmannin í málinum 30. oktober 2002. Og tá er tað grundað á eitt orð í einum brævi, eg havi skrivað til umboðsmannin í juni mánaði ella 4 mánaðir frammanundan!

Her sigur Útvarpið seg hava fingið at vita frá umboðsmanninum, at "kær-an er víðkað". Tiskil hevur Útvarpið útvegað tilfar til hesa sokallaðu "víðkaðu kærana". Við hesum brævi fylgdi ein listi yvir tær ferðir, eg ella FF høvdu verið umrødd ella nevnd

seinastu tvey árini, og var hetta 35 ferðir.

Eg greiddi umboðsmanninum frá, at eg als ikki hevði kært um totala útihýsing í Útvarpinum, tí tað visti eg betri enn nakar, at hesum hevði tað ikki verið grundarlag fyri. Útvarpið hevur m.a. umrøtt gongdina í sáttmálasamráðingum og umrøtt ársfrágreiðingina við hvørt ársskifti, eins og eg sjálvandi veit, at eg havi lutikið ávísu sendingum. Eg vildi verið meira enn vanligu tápuligur at ført fram eina slíka kærur, tí tað vildi verið sera forútsigiligt, hvørja niðurstøðu umboðsmaðurin fór at koma til í hesum spurningi. Hetta vildi verið at beint fyri trúvirdinum hjá mær sjálvum.

Annars var tað ivasamt, hvat ein slíkur listi, sum hann var settur upp, kundi brúkast til úttan at hava nakað at sammeta við. Spurningurin kundi heldur verið, um vit høvdu verið fyri vanbýti, men til at meta um tað kundi hesin listin heldur ikki brúkast.

Tá endaliga niðurstøðan kemur, hevur umboðsmaðurin, hóast mína fráboðan um tað mótsetta, gjørt eina niðurstøðu, sum um eg hevði havt kært um totala úthýsing. Niðurstøðan er sjálvsøgd tann, at Útvarpið verður "fríkent". Samstundis kann staðfestast, at umboðsmaðurin ikki enn hevur staðfest partiskan tíðindaflutning í Útvarpinum ella annars í almennu fjølmiðlunum. Hvussu hetta verður fatað verður greitt frá í komandi bløðum. Henda greinin snýr seg bert um **mannagongdina** hjá umboðsmanninum.

Avgerandi partur av málsviðgerðini ikki við í álitinum

Men við at lesa álitid hjá umboðsmanninum sæst heilt greitt, at avgerandi partur í málsviðgerðini als ikki er við í álitinum, og er hetta enn størri brot á egnar reglur.

Av fundarfrásøgn frá 2. oktober sæst skilliga, at málið (bert) snúði seg um útihýsing av FF-blaðnum í morgunsendingini, og tað er í hesum sambandi, at Útvarpið er biðið um at útvega dokumentation.

Tað framgongur ikki á nakran hátt av álitinum, at Útvarpið hevði fingið boð um, at "kær-an var víðkað", og at tað tiskil skuldi fáa til vega tilfar, sum skuldi lýsa allar tær ferðir eg/FF høvdu verið umrødd í Útvarpinum.

Tí kann tað eingin ivi vera um, at Útvarpið má hava fingið eini slík boð úttan at hetta er skrásett í álitinum. Tað er eingin grund til at halda, at Útvarpið av sínum eitingum er farið undir at kanna allar tíðindasendingar í tvey ár. Ikki minst tá hugsað verður um, hvussu trupult og nærum ómøguligt tað í øðrum málum hevur verið hjá Útvarpinum at útvega tilfar í einum nógv meira avmarkaðum máli í einum nógv styttri tíðarskeiði.

Noktar at greiða ivamál

Hendan ivan, sum eisini er undirbygdur á annan hátt, legði eg fyri umboðsmannin, sum 7. januar svaraði aftur:

...Umboðsmaðurin hevur, hvørki fyrr ella aftaná umrødda fundin (2. oktober), havt nakað samskifti við Útvarpið annað enn tað, sum framgongur av álitinum...

Til hetta er snøgt sagt at siga, at hetta kann ikki vera rætt, og hetta fekk eg tilvildarlaga ítøkiligan kunngleika um.

Sendi aftur umboðsmanninum bræv, har eg kókaði málið niður til:

Tann ósvaraði spurningurin er tiskil: Nær og hvussu er Útvarpið biðið um at útvega umrøddu yvirilt?

Hetta ein einfaldur spurningur. Fyri tað næsta er hann rímligur at fáa svaraðan fyri "taparan" í hesum partin av málinum. Tað er als eingin ivi um, at tað er eitt "missing link" ella "glopp" í álitinum. Eins og tað í øðrum forum eisini er manglandi samanhangur í álitinum.

Men tað avgerandi er, at eg samb. egnum reglum hjá umboðsmanninum havi krav uppá hesa kunning. Hóast alt hetta hevur umboðsmaðurin noktað at svara uppá spurningin ella at greina hetta upplagda ivamál.

Somu viðgerð sum ein danskur kverulantur

Aftaná at hava endurtikið hendan spurning enn

einaferð, velur umboðsmaðurin ta lættastu, men minst sannførandi "loysnina", sum er hansara endaliga "svar". Umboðsmaðurin hevur ta føstu, prísverdu mannagongd, at hann svarar øllum brøvum. Men nú svarar hann m.a.:

Somuleiðis skal eg boða tygum frá, at eg ætli ikki at svara fleiri skrivum um hetta sama mál. Møgulig skriv verða lisen, men tygum skulu sum sagt ikki rokna við nøkrum svari.

Tað, sum er áhugavert, er, at hetta er tað standard-svar, sum danski umboðsmaðurin, soleiðis sum hann sjálvur upplýsti á fundi í Føroyum í 2001, nýtir at teppa kverulantar, t.v.s. fólk sum javnan kærur um líkt og ólíkt. Hesin heilivágur skal í hesum førinum nýtast til at teppa fyrispurning um málsviðgerð hjá kærara. Nevniliga ein spurning sum einhvør hevur fullan rætt at fáa svaraðan samb. egnum reglum hjá umboðsmanninum.

Men hesin spurningur skal ikki verða jarðlagdur á hendan hátt. Tí kemur henda grein at verða løgd inn á heimasíðuna hjá FF, **www.fiskimannafelag.fo** har eisini brøvini til um-

boðsmannin um málsviðgerðina verða at finna, har leysir endarnir hjá umboðsmanninum verða meira útgreinaðir. Tann, sum hevur hug at fáa fulla greiðu á hesum máli, kann finna tað á heimasíðuni hjá umboðsmanninum: **www.lum.fo**

Á fyriliggjandi grundarlagi kann sigast um málsviðgerðina:

1. Umboðsmaðurin hevur ikki í avgerandi spurningi í hesum máli kunnað um *gongdina* í málinum. Ein kunning í eini endaligari frágreiðing er ikki kunning um eina *gongd*.
2. Tað er heilt givið, at ein avgerandi partur av gongdini í málinum er als ikki við í álitinum.
3. Tiskil kann sigast við stórari vissu, at noktanin hjá umboðsmanninum fyri at hava havt annað samband við Útvarpið enn tað, sum stendur í álitinum, **ikki** er í samsvar við veruligu gongdini.

Álitid má sum heild metast út frá hesum.

6.

Vegleiðing um

Løgtingsins umboðsmann

1. Klagan verður kannað nærri

Heldur umboðsmaðurin, at ein kлага skal kannast nærri, sendir hann hana til viðkomandi myndugleika og biður um eina viðmerking. Samstundis biður hann eisini um at læna mógulig skjøl í málinum. Viðmerkingin frá myndugleikanum verður vanligu send viðkomandi, sum fær móguleika at gera sínar viðmerkingar.

Hann, ið hevur klagad, verður vanligu kunnaður um gongdina í málinum.

Tá myndugleikin og viðkomandi hava gjørt sínar viðmerkingar til málið, er hetta vanligu klárt til endaligu niðurstøðu umboðsmansins. Alt eftir, hvussu nógv mál eru til viðgerðar hjá umboðsmanninum samstundis, og hvussu skjótt myndugleikarnir svara umboðsmanninum, mugu tygum rokna við, at tað kann ganga umleið eitt hált ár, áðrenn málið er liðugt viðgjørt.

Hetta er eitt brot úr "Vegleiðing um Løgtingsins umboðsmann". Hetta er í høvuðsheitum endurtøka úr samsvarandi danskum reglum. Tað avgerandi ber er reglan um, at "hann ið hevur klagad verður vanligu kunnaður um gongdina í málinum". Uppaftur skilligari er ásett í dansku tilsvarandi dansku reglunum: Klageren orienteres undur hele forløbet om sagens udvikling.

Í hesum málinum kann staðfestast, at henda reglan als ikki er fylgd. Ein partur av málsviðgerðini kemur ikki til sjóndar fyrr enn í álitinum. Og hóast biðin um at útgreina hetta hevur umboðsmaðurin noktað fyri yvirhøvur at útgreina ivamál í álitinum.

we make fishing
more profitable

Vit framleiða og umvæla øll sløg av trolum, so sum:

■ Rækjutrol ■ Botntrol ■ Flótitrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:

■ Lodnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:

- Vaska og impregnera nótir
- Levera kompletar fortoyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgerð til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Høvuðsskrivstova:
Vónin P/F
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 444 246
Telefax 444 579
www.vonin.com

Tórshavn:
Álaker
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

Miðvágur:
Telefon 33 29 46

SNELLU- & LÍNUBÁTUR

CLEOPATRA, HF - 400 - komplett sum hann er útstýrdur í dag:

Maskina: YANMAR 420 HK | 2 stepp trekgear (fyri at ikki motorurin skal yvirlastast)
Elektriska útsúgving í maskinrúminum | 9 stk. 660 lítra kassalast | Elektrisitet komplett
Invertari 24 volt til- 220 volt AC, at nýta umboð og ljós frá landi | EL-komfyr
Allir rúrmir eru við hita-innlegg | Spólupumpu til dekk
Radar Furuno Model - 1832, ARPA - 10 | Ekkolodd Furuno FCV - 1100 incl.
Ekkoloddbotnar SØB11- 50 Kc/s & 885- 10- 22&38Kc/s
Furuno Autopilot FAB - 300, við stýrispaka á dekki | Furuno Satellite kompas SC - 40
Furuno VHF - Radiotelefon FM - 2520

TREYJAR ÍSLAND: Tlf. +354 555 1027

Íslands-rulla, standara spæl, blóðgipavnur við lyftibotni, vaskimaskina, linurenni, sískur til last og sískur frá línuspæli til blóðgingargavn. Alt í rustfríum stáli frá verksmiðjunum B E I T I K

BEITIR ÍSLAND: Tlf. +354 555 1027

ella umboð í Føroyum:

Faroe Multimanagment, Klaksvík Tlf: 214244

Fiskimálaráðið vil avtaka flutningsstuðulin til fisk

Seinastu árin hava vit havt eina skipan við flutningsstuðli til ráfisk. Endamálið hevur verið at tryggja, at øll virki í landinum skulu vera so líka fyri sum møguligt at keypa fisk.

Tað hevur tó leingi verið greitt, at skipanini eigur at verða endurskoðað. Tí setti Jørgen Niclasen seinasta ár eina nevnd at endurskoða skipanina við umboðum frá vinnu og umsiting.

Hendan nevndin legði fram sítt álit, sum telur tilsamans 24 síður, tann 13. februar.

Her verður mælt til at avtaka tann beinleiðis stuðulin í verandi líki. Hann gevur m.a. nóg ov stóra umsiting. Men síðan verður víst á aðrar møguleikar at røkka sama endamáli sum t.d. at geva stuðul til vinnu í útjæðaraðki ella stuðul til flutningsvinnu.

Hetta skuldi verið ein góð byrjan til eina kvalifiseraða viðgerð av hesum máli. Men hvat hendir? Sama dag, sum nevndin letur frá sær sítt álit, verður í Fiskimálaráðnum tilevnað eitt lógaruppskot um at avtaka lógina um flutningsstuðul. Hetta verður helst gjørt, áðrenn Fiskimálaráðið yvirhøvur kann hava lisið frágreiðingina, og í hvussu er áðrenn hon kann hava verið viðgjørd!

Hetta er bert enn ein vátan av skipanini, sum hon virkar. Tað er greitt, at er lógin fyrst avtikin, uttan at nakað kemur í staðin, so kemur heldur einki í staðin. Men tað er tó neyvan ivi um, at ein slík knapplig avtøka av flutningsstuðlinum frá degi til annan kann fáa avleiðingar, sum eru nógv dýrari enn sparda játtanin. Grundarlagið verður helst tikið undan virkjum í útjæðaraðnum. Her er Suðuroyggin kanska ringast fyri. Og hvørt virki, har grundarlagið verður tikið undan, kemur at merkja minni kapping og lægri prísir til fiskimenn.

Sum málið liggur, er fyriliggjandi uppskot ein typisk "hovsaloyssn" - uttan atlit at avleiðingunum.

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismissnýttarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Hevur Jón aftur rætt?

Fiskurin hungrar!

Tann í Føroyum kendi og viðurkendi íslenski fiskifrøðingurin Jón Kristjánsson hevur verið í Skotlandi. Hann dugir illa at síggja, at nakað skil er í fiskivinnupolitikkinum hjá ES.

Vit hava mangan her í blaðnum umrøtt íslenska fiskifrøðingin Jón Kristjánsson. Hansara metingar eru í nógvum førum tær øvutu av teimum hjá almennu fiskifrøðingunum. Og tað vísir seg, at hóast hetta hevur hann vanliga rætt. Hetta hevur m.a. víst seg í hansara meting av veiðini undir Føroyum. Somu royndir er eisini gjørdar av hansara metingum av rækjuveiðini á Flemish Cap.

Í sambandi við ta nógv umrøddu fiskivinnukreppuna í ES hevur Jón verið í Bretlandi og hugt eftir viðurskiðunum. Í hesum sambandi hevur Fishing News havt eina grein um Jón, og vilja vit her endurtaka brot úr hesi grein.

Høvuðsniðurstøðan er, at veruligi trupulleikin í Norðsjónum er, at fiskurin hungrar. Tí má veiðast meira, so meira føði verður í part til fiskin, sum eftir er.

Her sigur Jón fyrst, at hann kann vátta vánaliga vøksturin í støddunum av fiski í Norðsjónum. Men hann leggur dent á, at

hetta ikki stavar frá ovveiði, men hetta er orsakað av ov lítlari føði.

Tí heldur hann seinastu avgerðirnar hjá ES á fiskivinnuøkinum vera tað beint øvuta av tí, sum tørvur er á, og hann heitir á skotskar fiskimenn um at seta seg ímóti hesum stigum. Jón roknað við, at samtyktu stigini hjá ES fara at minka enn meira um stovnarnar, heldur enn at fáa teir at koma fyri seg aftur. Her verður eisini víst til royndirnar undir Føroyum, har ráðgeving um at minka veiðina upp til 50% ikki hava verið tikin fyri fult. Úrslitið er eini ein fiskiveiða sum als ikki skuldi havt latið seg gjørt samb. fiskifrøðingum.

Hevur ikki sæð so smáa kynsbúna hýsu Jón segði, at hann hevði ongantíð sæð so smáa kynsbúna hýsu sum á marknaðinum í Peterhead norðanfyrir Aberdeen. Hetta bendi á, at tað vóru so stórar nøgdir av hýsu, at tað snøgt sagt var ov lítið av føði, og tí var

Jón Kristjánsson.

Greinin í Fishing News.

longdin av fiskinum har eftir.

Jón sá eisini, at magarnir á hýsuni vóru tóm, og at fiskurin annars var í ringum standi. At hetta var støðan yvirhøvur fekk hann eisini váttað frá fleiri av skiparunum í Peterhead. Fiskurin nýtir snøgt sagt ov nógv orku til at finna føði.

Eitt úrslit av hesum var, at stovnarnir vóru so illa fyri, tá teir gýttu, at stórir partur av gýtingini av hesi orsök fór fyri skjeyti. At royna at verja hungri fisk við at minka um kvoturnar og at økja um meskastøddir fyri at verja ikki-kynsbúna fisk, hevði onga meining, tí ein stórur partur av hesum fiski fór ikki at yvirliva. Tann einasti háttur at bróta hesa negativu ringrás er at økja um føðina. Og hetta kann bert verða gjørt við at veiða meira, so meira av føði verður

eftir í part til tann fiskin, sum er eftir. Og harvið verður eisini meira pláss fyri nýggjari gýting.

Hetta vildi eisini gagnað toskastovninum, sum eisini vildi fingið meira av føði.

Jón hevði ikki nógv gott at siga um framhaldandi álitið hjá ES á kvotaskipanina. Hendan skipan vildi bert føra til, at fiskimenn serliga lögdu seg eftir støddum, sum góvu hægsta prís. Harvið varð tann besti fiskurin tikin, meðan tann veikasti gekk eftir. Kvotur føra eisini til størri útblaking, og er hetta heilt oyðandi fyri alla hagtalsskipan.

Vísir til føroysku fiskidagaskipanina Jón vísir eisni til føroysku fiskidagaskipanina, sum eigur sín part av æruni fyri ta viðurkenning, sum Føroyar hava fingið fyri burðardyggja veiði. Her er

Úrslit av fiskivinnupolitikki í ES: Fyri seks árum síðani vóru teir 600 trollarar; nú eru teir 162, og ES vil hava betta tal niður í eina helvt.

útblaking og "umdoyping" av fiski ókend.

Skiparar á botnfiskaveiði í Skotlandi høvdu størstan áhuga fyri sjónarmiðunum hjá Jóni, sum eisini vóru í samsvar við teirra egnu royndir.

Í greinini er eisini ein talva, sum vit eisini hava havt her blaðnum, og sum vísir munin millum "teori" og "praksis" fyri høvuðsfiskasløginu undir Føroyum.

Tað er neyvan seinasta orðið sagt í hesum máli.

Fiskimenn í ES munnu halda seg vera so illa royndar av fiskifrøðisligari ráðgeving, sum ongan trupulleika hevur loyst. Tað er eingin ivi um, at her krevjast heilt aðrir kanningarhættir fyri at fiskimenn kunnu taka slíka ráðgeving fyri fult.

Tað er eisini hetta, sum vit hava royndir av í Føroyum, og sum eigur at verða eitt tað fyrsta sum nýggi landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum eigur at taka upp.

Year	Cod			Haddock			Saithe		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Recommendation	16000	16000	14000	22000	7000	10000	17000	28000	38000
Catch	21000	27000	36300	14000	14000	21700	39000	45000	48200
Spawning stock	40000	46000	53000	55000	39000	63000	69000	89000	138000

Henda talvan er við í greinini. Hon lýsir gongdina í veiðini í mun til metingar hjá almennu fiskifrøðini.

Henda teknirøðin, sum gongur í donskum bløðum, lýsir her væl avleiðingarnar av kvotaskipan, soleiðis sum hon verður upplivað alla staðni, har hon verður praktiserað.

Hetta sær út til at vera hýsumurtur. Men veruliga er her talan um kynsbúna hýsu bóast bert 30 cm. long. Jón heldur, at orsøkin er tann, at tað er ov nógv hýsa til, og at hon tekur matin úr munnum á hvørji aðrari!

Rak toskur av somu orsök.

Áhugaverdur dómur:

Sjúkir "verkfalsarbeiðarar" vunnu móti almannastovuni

Tann 11. februar varð feldur ein áhugaverdur dómur í Føroya Rætti. Forsøgan er, at undir verkfallinum hjá Føroya Arbeiðarafelag í 2001 gjørdust nakrir limir í verkfalli sjúkir. Teir venda sær til Almannastovuna at fáa dagpening. Her verða teir avvístir, tí teir vóru í verkfalli og tí ikki høvdu nakran lønarmiss.

Hendan avgerðin varð lögð fyri Kærustovnin, sum gav Almannastovuni viðhald.

Hendan avgerðin varð so lögð fyri Føroya Rætt, sum gav Føroya Arbeiðarafelag viðhald. Hetta er sjálvsagt fyrst og fremst ein sigur fyri FA. Men tað, sum kann hava týðning í almennari umsiting, er støðan hjá rættinum, at ein almennur stovnur kann ikki loyva sær at vera ov smáligur, tá tað snýr seg um løntakarar. Hetta er eitt sjónarmið, sum kann brúkast av borgarum og teirra umboðum í einum breiðum samanhangi.

Vit vilja lýsa dómin við at endurgeva sjónarmiðini hjá báðum pørtum, sum tey standa í rættarútskriftini, eins og vit endurgeva viðmerkingarnar hjá rættinum, sum eru sera greiðar og væl undirbyggdar.

Sjónarmiðini hjá Føroya Arbeiðarafelag

"Sagsøgeren har til støtte for sin påstand gjort gældende, at der i henhold til lovbekendtgørelse nr. 102 af 2. marts 1988 om dagpenge, som var gældende på det pågældende tidspunkt, skal ydes dagpenge under sygdom til lønmodtagere som erstatning for tabt indtægt. Det er ubestridt, at (saksøklararnir) var sygemeldt, og at de ikke modtog penge fra strejkefonden. Som det også fremgår af afgørelsen fra Føroya Kærustovni, kan det ikke læses i lovteksten eller i bemærkningerne til dagpengeloven, hvorledes der skal forholdes ved sygdom under strejke, herunder hvorledes der skal forholdes ved mistet udbetaling fra strejkefonden i anledning af sygdom. Det fremgår ikke, hvorledes begrebet "indtægt" skal forstås.

Sagsøgte (Almannastovnan) har valgt at fortolke loven indskrænkende, men det offentlige bør ikke vælge en indskrænkende fortolkning i tilfælde, hvor resultatet bliver en bebyrdende afgørelse for borgeren. Det bør herved lægges vægt på, at dagpengeloven er en social lov, hvis formål er at beskytte borgeren og sikre personer, som på grund af sygdom og lignende ikke er i stand til at opnå samme indtægt som raske personer kan. Udbetalinger fra sagsøgerens strejkefond kan i det hele ligestilles med løn-udbetalinger. Skattemæssigt behandles udbetalingerne fuldstændigt som skattepligtig indkomst. Skattemyndighederne har udtrykkelig afvist at fritage udbetalingerne for beskatning, hvilket er accepteret af sagsøgeren. Det offentlige kan ikke behandle udbetalinger fra strejkefonden som indtægt efter skatte Lovgivningen, men ikke som indtægt efter dagpengeloven, navnlig ikke, når dette udelukkende medfører bebyrdende resultater for borgerne. Fagforbundene har som arbejdsgiver udfærdiget lønsedler, og udbetalingerne har dækket medlemmernes arbejde for forbundene under strejken. Når personer, hvis indtægt hidrører fra ALS, kan få sygedagpenge under sygdom... må dette også gøre sig gældende med hensyn til udbetalinger fra strejkefonden. Bestemmelsen i kundgørelsen må netop ses som udtryk for, at Landsstyret har foretaget en udvidede fortolkning til fordel for borgerne. Der må endeligt tages hensyn til, at sagsøgte efter fast praksis indtil den nye dagpengelov trådte i kraft 1. juni 2001, har udbetalt dagpenge til personer, der har været

sygemeldt under strejker. Der kan ikke sammenlignes med reglerne i den danske dagpenge Lovgivning. Reglen om, at medlemmerne skal arbejde for forbundene under strejke for at få udbetaling fra strejkefondene, er en særlig regel.

Sjónarmiðini hjá Almannastovuni

Sagsøgte har til støtte for sin påstand gjort gældende, at udbetaling af dagpenge forudsætter et lønmodtagerforhold. Personer, der modtager støtte fra en strejkekasse, kan ikke betragtes som lønmodtager i dagpengelovens forstand. Der kan ikke lægges afgørende vægt på, at udbetalingerne fra strejkekasse betragtes som skattepligtig indkomst efter skatte Lovgivningen. En lang række ydelser betragtes efter skatte Lovgivningen som skattepligtig indkomst, uden at der derved er tale om lønmodtagerindkomst. At et forbundsmedlems indtægt fra andet arbejde under strejke skal modregnes i medlemmets støtte fra strejkekassen strider imod, at udbetaling fra strejkekasse skulle være lønmodtagerløn.

Retten bemærkninger:

Ifølge (dagpengalógina) ydes dagpenge til lønmodtagere, der ikke har ret til løn under sygdom, som erstatning for tab af indtægt.

Det lægges til grund, at lønmodtagerens ansættelsesforhold som hovedregel ophører ved strejke, og at lønmodtageren under strejke ikke har krav på løn fra sin hidtidige arbejdsgiver. Som udgangspunkt kan der derfor ikke ydes sygedagpenge til person, som bliver syg under strejke, idet vedkommende da ikke kan betragtes som lønmodtager, og da ikke

har nogen lønmodtagerindtægt. Retten kan endvidere som udgangspunkt tiltræde afgørelsen fra Føroya Kærustovni om, at støtte fra en strejkekasse ikke kan betragtes som en lønmodtagerindtægt, idet der under normale omstændigheder ikke vil foreligge et lønmodtagerforhold. Lønmodtager i dagpengelovens forstand er den, som har en arbejdsgiver, fra hvem han ikke modtager andet end løn for eget arbejde...

I den konkrete sag må retten imidlertid efter Ingeborg Winthers forklaring lægge til grund, at Føroya Arbeiðarafelag med underforbund... har en ordning med sine medlemmer, hvorefter medlemmerne under strejke skal udføre arbejde for forbundet i form af strejkevagt, madlavning eller lignende, og at dette er en forudsætning for at få udbetalt penge fra strejkefonden. Udbetalingerne fra strejkefonden behandles administrativt og skattemæssigt som lønmodtagerløn.

Retten finder, at udbetalinger fra strejkefonden under disse omstændigheder i hvert fald kan sidestilles med løn for eget arbejde, som udføres af en arbejdsgiver. Retten er i den forbindelse enig med sagsøgeren i, at der bør vises tilbageholdenhed med at anvende en indskrænkende fortolkning med hensyn til dagpengelovens anvendelsesområde.

Dómurin er so hareftir. Saksøklararnir fáa dagpening frá Almannastovuni.

AGN

**Sild
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur**

hava dagligt samband um allt landið

P/F KAMBUR

**STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744**

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

**Vit gera allar vanligar
bilumvælingar sera
bíliga - so sum:**

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir,
koplingar v.m.

For- og bakhjólsléiðir
og akslar

Og so hava vit tey
vælumtóktu "TYFOON"
dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar

FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

Sinnisbati

Skrivstovan á Íslandsvegi 10 C er opin hvønn mikuðag kl. 16 - 18.

Fyrsta mikudag í mánaðinum er opið til kl. 19.30.

Tú ert vælkominn at ringja og spyrja um alt, sum hevur við sinnistrupulleikar at gera á tlf. 322544.

Bjargingarútgærð á sjógví og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar,
bjargingarvestar, eldslökkkiútgærð, bjargingar og
trygðarútgærð.

Umboð fyri kenda
danska merkið
"Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivilsdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartransponderar
- Eldslökkjavar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibat@post.olivant.fo

Tær bestu og biligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióútgærð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatións Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatións	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinett	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgærð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið

.....

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88
fartlf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

**Vit hava
stórt úrval
av reiðskapi
til línuveiðu**

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ
í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ
í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glæðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Farøe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust
og hondgjørdir goggar

Bustirnar eru royndar
umborð á føroyskum
línuskipum við góðum
úrslitið. Tær halda væl betri
og fara betri við línuni.

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 424034 · 423002 · fartlf: 213317

Fløttislið
(limur í Føroya Blindafelag)

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-bláðnum
fyrí bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ókeypis - vit gjalda postgjöld

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF blaðið · postboks 58 · FO-110 Tórshavn

Tlf: 31 45 66 · Fax: 31 57 60

T-postur: ff-blad@post.olivant.fo

Jacob Vestergaard, nýútnevndi fiskimálaráðharrin:

Ein stór og spennandi uppgáva

Heimasíðan hjá fólkaflokkinum hevði hesa lýsing av nýútnevnda landsstýrimanninum í fiskivinnumálum, tá hann varð tilnevndur:

- *Føroyska fiskivinnuskipanin hevur verið fyrirmyndarliga umsitin av undanfarnu fiskimálaráðbarrunum - so væl, at hon seinastu mánaðirnar veruliga er sett á heimskortið. Tað vænti eg verður ein hjálp hjá mær í nýggja starvinum, sigur Jacob Vestergaard.*

Tað tók sína tíð, men nú er tað so staðfest: Jacob Vestergaard av Økrum verður nýggjur fiskimálaráðharri.

Jacob røkir í lötuni bæði borgarstjórararvið í Sumbiar kommunu eins væl og formansstarvið í Føroya Kommunufelag. Tí tekur Jacob ikki við, fyrr enn fundur hevur verið í

Føroya Kommunufelag at velja nýggjan formann. Men mánadagin 17. februar verður Jacob Vestergaard so at finna í Fiskimálaráðnum.

- Sjálvandi er ilt hjá mær í lötuni at siga nakað ítøkiligt um uppgávuna fyri framman. Tað er greitt, at eg fari fyrst at tosa við Jørgen Niclasen og helst lögmann eisini um starvið, sigur Jacob Vestergaard.

Hann er annars fegin um, at tað hesaferð gjørdist ein suðuroyingur, ið slapp í landsstýrið.

- Tað hava verið nógv positiv signal at kent, síðani alment varð boðað frá, at eg skuldi taka við sum fiskimálaráðharri. Tað er frá allari oynni og

frá øllum politiskum litum, og tað eri eg ógvuliga fegin um, sigur nýggi fiskimálaráðharrin.

Lá á ljóði

Tá soleiðis er, vilja flestu valfeløgini í landinum fegin fáa ein frá teirra øki í sessin. Frá valfelag Fólka floksins í Suðri var valt at ganga eftir atkvøðutalinum á listanum. Heri Hjelm, sum fekk flestar atkvøður boðaði beinanvegin frá, at hann hevði ikki stundir til slíkt starv, so tað lá skjótt í luftini, at varð ein suðuroyingur kosin hesaferð, gjørdist tað Jacob Vestergaard.

Soleiðis bleiv, og Jacob vónar, at hetta kann verða við til at menna flokkin í oynni.

Jacob Vestergaard.

Nýggi fiskimálaráðharrin er greiður yvir, at ein alla tíðina má vera á vakt og ansa gjølla eftir tí, ið gjørt verður. Ikki er Jørgen meiri enn trýstur frá, fyrr enn Annlis Bjarkhamar ger hol í sjógvin og set-

ur ein dana fram um innstillingina hjá einum samdum innstillingarbólki.

Men fyribils ætlar Jacob Vestergaard at seta seg inn í tingini í Fiskimálaráðnum. Og til tað ætlar hann at fáa hjálp frá

undanmanni sínum.

- Tað, at fiskivinnuskipanin hevur verið so fyrirmyndarliga væl umsitin, kann gerast ein stór hjálp hjá mær í nýggja starvinum, sigur Jacob Vestergaard.

Ella

Navn hennar var Ellen Poulsen, men varð av bygdarfólkið sínum kallað Ella hjá Kjúrtini, men tað var ommuni, sum øll fingi navn eftir; bæði hon og systkin hennara - ja øll, ið hoyrdu til húsið, fingi navn ið, Kjúrtin, hongt uppí seg. Foreldrin vóru Suffia, ættað úr Miklagarði, og Pól hjá Kjúrtini.

Suffia var, sum áður sagt, hiðani úr húsinum, so tað var sum rímiligt væl húsanna millum. Eg haldi eitt tað fyrsta hús, eg havi verið í á Eiði, er uppí hjá Ellu, sum vit kalla tað. Eg kann minnst Eliesar; eg var inni við fastur, sum eg var komin at vera hjá. Eg minnst lít ið til hansara, men hann gav mær eina glaskúlu, sum tá var nokkso vanligt at finna niðri á Møl. Eliesar fórst við "Eklip-tiku" í marsmánaði, sum eg kom til Eiðis í januar, so av góðum grundum kann eg ikki minnst meir enn hesa glaskúluna, eg fekk við míni fyrstu vitjan. Hann var sonur Eriku og Pól í Garði.

So sum tað var við Kjúrtini, so fekk Ella kannuna av øllum bæði húsum og tí, sum hoyrði til húsið. Uppi hjá Ellu havi eg gingið alla mína tíð, hon var altíð tíðliga uppi - var eitt morgun-

fólk burturav, tá fór hon ein túr í gerðið og kundi njóta tann frið, sum bert fá munnu hava upplivað. Tá ið eg var farin at smíðja bátar, hevði eg vanliga hurðina opna, og so plagdi hon at siga, at tað var so hugnaligt at síggja, at onkur annar dámdi morgunin og gleddist við at síggja fólk tíðliga uppi. Eg minnst Ellu siga frá móðir síni um Annu Sofíu í Andrastovu, at hon livdi sum einkja í 56 ár, tað upplivdi hon eisini. Sanniliga eru hesar kvinnur eisini verðar ein minnisvarða, sum Símin á Syrðadali tók til í útvarpinum.

Eg kenni meg ikki at duga at lýsa støðu teirra, sum mist hava. Eg minnst Augustu í Söldarfirði siga, tá onkur spurdi hana, hvussu hon kundi klára tað. Hon segði: "Eg veit ikki, hvussu eg hevði klárað tað, um eg ikki var so fátæk. Eg kundi ikki bara seta meg niður at gráta. Eg mátti royna at fáa okkurt til hesi neyðars børn, sum Harrin hevði givið okkum."

Aftur til Ellu. Hon hevur sagt mær frá hesum einaferð, eg skar torv fyri hana. Hon segði, tað var komið væl út í mai, tá sigur mamma við meg, tú mást fáa onkun at skera tær nakað av torvi. Jó-

hann í Djónastovu hevði lovað mær høgligar torvheiðar uppi í Líð, tað var nær við vegin. Jú, eg fekk so nakað av torvi, so sigur mamma við meg, tú mást fara at bera tað burtur, eg skal hava genturnar, meðan tú bert burtur. Eg orkaði ikki at hugsa um nakað men fór, tí hon bað meg fara. Mamma hevði tá eisini verið einkja í nøkur ár. Eg minnst so væl hendan dagin, mamma kom niðan og fór oman til sín við báðum gentunum, og so væl hevði hon hugt at, at hon kom fram á geilagarð ímóti mær eisini - tað gleddi meg. Vit fóru so inn niðri hjá mammu, hon hevði døgurða til okkum. Eg minnst væl handalagið á mammu, tá hon plagdi at leggja uppúr; eg sá fyri mær hesar slitnu hendur so fullar av góðsku, kærleika og hjálpssemi, so tá ið lagt var uppúr, sigur hon við síni mildu rødd: "Komið nú vælsignaðar og fái tykkum", tað var sum øll sorg og allur tregi var burtur. Ja, eg minnst væl Suffiu; seinast, eg sá hana, var um várið í '50, var og segði henni farvæl, tá eg fór til skips. Hon signaði meg, sum hon hevði gjørt frá eg var smádrongur.

Eg skal skoyta uppi,

fyrir at lýsa Ellu, at nú fyrir nøkrum árum síðani kom eg inn á gólvið ein morgun ofta sungu vit ein sálm saman. Hendan morgunin var Ella líkasum pyntað. Hon sigur við tað sama, sum eg komi: "Í morgun skalt tú drekka ein kopp av te saman við mær." Eg takkaði sjálvandi og settist; so sigi eg: "Er nakað serligt í morgun?" Hon segði einki; so sigi eg: "Nú seti eg hart móti hørðum, um tú ikki sigur hvat er, so drekki eg ikki." Tá sigur hon heldur fálí: "Eliesar hevði verið 80 ár í dag. Tað hevði verið undarligt at hugsa um ein gamlan mann í dag. Tað var stutt, vit livdu saman, men tað var í lívsins besta blóma." Ella var eitt sjáldsamt fólk, sum altíð var við tí góða orðinum.

Eg minnst, hvussu hon einaferð stuttleikaði sær av døtrunum. Tær høvdu verið inni í einum húsum har. Konan deildi mannin, tí hann hevði verið inni í húðaskóm. Tá helt onnur teirra fyrir: "Deiligt hjá okkum mamma, vit eiga ongan slóðara." Jú, hon kundi vera skemtilig.

Ella var eitt sera nøgd-samt fólk. Tað stendur í 1. Tim. 6,6: "Ja, saman við nøgdsemi er gudsóttin stórur vinningur." Eg kann

Her er Ella og elsta dóttir okkara. Tað eru húsini hjá Ellu, sum eru í baksýni. Hon var barngóð sum fáur, tað kundu børn okkara eisini njóta gott av millum mong onnur.

leggja afturat, at eg aldri hoyrði Ellu siga eitt klagandi orð um lagnu sína, at hon bleiv einkja við tveimum smágentum, men heldur siga tað var gott, vit áttu hús. Tey var hon glað fyri.

Tey vóru nógv fólk á Skálholti. Serliga í hoygging. Tað var ein kapprenning at fáa sær ta bestu rívuna. Men eg var lærdur heimanifrú ikki at

troka meg fram, so ein dagin kemur húsavørururin við eini nýggjari rívu og gevur mær hana. Hana skuldi eg eiga, afturfyri at eg ikki hevði trokað meg fram eftir tí bestu. Hon hevði tænt í Danmark og á Skálholti í Íslandi og visti frá mongum at siga frá.

Símin Jóhan Wolles

Óli stuðlaður av Nordisk Ministerråd

Í seinasta blaði greiddu vit frá, at Óli Samró hevur fingið eina nýggja altjóða avbjóðing. Hann skal í Hollandi vera við í eini verkætlan, sum skal sammeta tær ymisku fiskiveiðiskipanirnar í Evropa. Óli verður við í einum arbeiðsbólki av búskaparfrøðingum frá 20 fiskiveiðilondum í Evropa, sum umboða umleið 246.000 fiskimenn. Endamálið við hesum bólki hevur sum sagt verið at fáa til vega hagtøl, sum kunnu sammetast frá landi til land. Og slík hagtøl eru eisini neyðug fyri at kunnu sammeta tær ymisku reguleringsskipaninar, sum tey ymisku londini hava.

Upprunin til hugskotið at sammeta tær ymsu fiskiveiðiskipaninar komu á einum fundi í FAO, matvørustovninum hjá ST, har ein serfrøðingur førði fram, at einasta nýtiliga reguleringsskipan var ein kvotaskipan. Serfrøðingurin førði eisini fram, at víst høvdu summi lond havt fiskidagaskipan, men "ein slík skipan var ein ómøguligheit".

Óli var á fundinum og hevði sum rímiligt er eina heilt aðra fatan. Og hetta er endað við, at hann í summar fer til Haag í Hollandi, har hann skal hava sum høvuðsuppgávu at vera við í eini verkætlan, har endamálið er at savna

saman tilfar, sum skal nýtast til eina sammeting av teimum ymisku skipanunum. Roknað verður við, at tað verður neyðugt við fullfíggaðum tølum fyri eitt 10 ára tíðarskeið, og verður helst talan um tøl fyri tíðarskeiðið 1998-2008, sum fer at verða grundarlagið fyri samanberingini. Hetta er ein uppgávu, sum í fyrsta umfari fer at taka ein 2-3 ár.

Stuðlaður av Nordisk Ministerråd
Her skal leggjast afturat, at tað er Nordisk Ministerråd, sum stuðlar Óla at vera við í hesi verkætlan, og sum hevur gjørt tað møguligt hjá honum at vera við.

Tað er bert undantaksvís, at Nordisk Ministerråd stuðlar bert einum einstakum landi og einum einstøkum persóni, sum tað er gjørt her. Men hetta er gjørt, tí Óli hevur eina sera stóra vitan á hesum økinum, og hana vilja teir hava fram.

Fyri tær tjóðir í norðanlondum, sum eru heftar at fiskivinnuni, er tað heilt avgerandi at kunna ávirka ES í øllum spurningum um veiði og veiðiumsiting. Hesi lond hava eina vitan, sum tey als ikki kenna til í Bruxelles, at vit hava. Og vit hava eisini áhuga fyri, at teir fáa hesa vitan, so tað kann sleppast undan

Heimasíðan hjá Norðurlenska Ráðharraráðnum hevur ein fjøld av upplýsingum um fisk og fiskivinnu. T.d. ber til at kunna seg um fiskasløginu sum eru á okkara leiðum, eins og tað ber til at finna nøvnini á fiski á norðurlenskum málum.
Her síggja vit tað sum verður sagt um upsa:

Mørksej

Pollachius virens - Familie: Gadidae

F/Æ: Upsi
IS: Ufsi
NO: Sei
SE: Sej, gråsej
FI: Seiti
D: Seelachs
ENG: Saithe
FR: Lieu noir

■ Mørksej kendes også under navnene gråsej eller bare sej. Sejen er meget glubsk og søger ofte ind til kysten efter føde. Fiskerne kalder fisken for mørksej i modsætning til lubben, der kaldes lyssej.

Kendetegn

Sejen er den mørkeste af sine artsfæller i torskefamilien. Den har en blåsort ryg og en næsten lige, lys sidelinie. Skægtråden mangler - eller er ganske lille - og den har underbid. Gattet er placeret under den bagerste del af den første rygfinne. Kødet er en smule mørkere og blødere end torskens.

Størrelse

Mindste fangstmål er 40 cm. Sejen kan blive op til 130 cm, og den danske lystfiskerrekord fra 1995 er på 17 kg.

Levested

Sejen lever i åbent hav. Den vandrer langt omkring i stimer - ofte for at jage sild.

Udbredelse

Føde

Den lever af småfisk, fiskeyngel samt krebsdyr, som effektivt -filteres fra vandet ved hjælp af et veludviklet gællefilter.

Konsmodning

Sejen gyder op til 4 millioner æg i saltholdigt vand ved en -temperatur på 6 til 8 grader og i 100 til 200 meters dybde.

Fangstperiode

Sejen må fiskes hele året.

Fangstmetoder

Symbolforklaringer

Udnyttelse

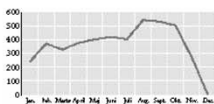
Symbolforklaringer

Tilberedning

Symbolforklaringer

Næringsværdi pr 100 g

Energi	339 kJ
Protein	19,3 g
Kulhydrat	0,0 g
Fedt	0,3 g

Sej/mørksej/gråsej

Danske fangster i 1995: 4.395 tons.

skriviborðsloysnum. Tað tykist at vera fatanin í Bruxelles, at fiskiveiða meira at kalla er ein mentunarlígg vinna, sum krevur ein hóp av studningi, og sum tað javnan er rok um, sum tað ikki minst sæst í hesum døgum. Teir í ES vita kanska ikki eingang, at tað ber til at vinna pening í fiskivinnuni. Tað er týðningarmikið, at hesin boðskapur eisini kann sleppa framat í ES. Hetta kundi jú ført til ein annan politikk ella skipan t.d. í sponsku fiskiveiðini. Tað er greitt, at teir í ES vilja hava eina fíggarliga ráðgeving afturat teirri bilologisku. Fiskiveiða er kanska einasta vinna, sum ikki nýtir fíggarliga ráðgeving. Verkætlanin sum Óli er við í kann vera eitt stig á leiðini at fáa eina slíka ráðgeving. Tað er við hesum grundgevingum, at fiskivinnusamstarvið í Nordisk Ministerråd hevur stuðlað hesi verkætlan og luttøkuni hjá Óla.

Tað kann verða lagt afturat, at Nordisk Ministerråd hevur rættiliga stórt virksemi á fiskivinnuøkinum við serligum atlit til samstarv millum norðanlond. Skipað verður fyri fundum av ymiskum slagum við ymiskum evnum. Teir geva eisini eitt tíðinda-bræv "NordFiskeri", sum hevur áhugaverdar greinir. Samskiparin á hesum øki er danin Jesper Heldbo, sum hevur tað samband við Føroyar, at konan er av føroyskari ætt. Tey sum hava áhuga at frætta meira um hetta virksemi, kunnu eisini fara inn á heimasíðuna: www.norden.org/fisk.

GUDS ORÐ

Torleif Johannesen

Við dyrnar

"Sí, eg standi við dyrnar og banki uppá. Um einhvør hoyrir rødd mína og letur upp dyrnar, tá skal eg fara inn til hansara og eta nátturða við honum, og hann við mær."
Op.3,20

Hetta er ein vøkur og álvarsom mynd av Jesusi, sum bankar á tínar hjartadyr. Jesus, besti vinur tín, er á ferð. Hann er nú støðgaður á hjá tær, - vil vitja teg. Hann hevur vitjað onnur, og ætlar at vitja fleiri. Beint nú er hann við tínar dyr. Hægsta ynski hansara er, at koma inn til tín, og hava felagsskap við teg.

Tá Jesus bankar, fáa mong tað kenslu, at vitjan hansara er óheppin beint tá. Tey hava ringa tíð, og so er lívið bæði óruddiligt og skitið. Betri hevði verið, um hann kom eina aðru ferð, tá tey høvdu betri tíð, og høvdu ruddað og vaskað.

Hesar kenslur og hugsanir eru størstu misskiljingar, sum forða menniskjum í at taka ímóti Jesusi. - Jesus veit væl, at tú hevur ringa tíð. Kortini vil hann inn at vitja teg. Sátan og títt syndiga hold ynskja als ikki, at tú fært vitjan av Jesusi. Tí royna tey at fáa teg upptíknan av øllum møguligum, so tín hugsan, títt hjarta og sinni verður leitt burtur frá honum, sum bankar á dyrnar. Tíverri eydnast hetta ofta. - Jesus veit ógvuliga væl, at tað er bæði skitið og óruddiligt inn hjá tær. Kortini vil hann inn. Skal hann bíða uttanfyri, til tú ert liðugur við tína høvuðsreingering, so verður hann standandi uttanfyri, tí hana verður tú ongantíð liðugur við. Skalt tú fyrst gera reint, - gera teg verdigan til at fáa vitjan av Jesusi, so verður tað ongantíð. Tú hevur hvørki sápu ella meg til at vaska tær so væl, at tú hevur uppiborið hansara vitjan.

Gleðiboðskapurin er, at Jesus bankar á tínar hjartadyr. Hann brýtur ikki inn, tí kærleikin nýtir ikki vald. Hann bankar við naglamerktum hondum sum prógva, at hann lat seg negla til krossin fyri syndir tínar. So høgt ert tú elskaður. Nú bankar hann og spyr, um tú kanst lata upp fyri honum. Nú er tað tín lagaliga løta. Nú er tað tín vitjunartíð, nú kann tað verða tín frelsdagur. Biður tú Jesus koma inn, so verður tað tín frelsdagur. Hann ber máttin við sær sum frelsir, og sum harvið ger høvuðsreint hjá tær. Jesus kann bæði bjarga og reinsa, tí hann vil og kann fyrigeva syndir, og vil reinsa allan skitt burtur. Um tú í líkasælu yvirhoyrir bankan hansara, kann tað fáa álvarsamar fylgjur. Tú veitst hvørki um ella nær hann fer at banka aftur uppá hjá tær.

*Hygg, Harrin er við hjartadyr, hann kallar, enn sum fyrr!
Við kærleiks rødd hann bønar bar:
"Lat upp, lat upp nú fyri mær!"*
Ms.308

TØKK

Hjartans tøkk fyri sýnda samkenslu, tá ið okkara elskaði sonur, maður, pápi, beiggi, svágur, verfaðir og abbi

MARIUS OLSEN

doyði 23. januar
og varð jarðaður 27. januar
bert 60 ára gamal.

Takk til Niels Paula Danielsen prest fyri góð og troystarík orð. Takk til deild M á Klaksvíkar Sjúkrahúsi. Takk til tykkum mongu sum fylgdu og vóru við til at gera jarðarferðina til eina hátíðarløtu. Takk til tykkum mongu sum á tykkara hátt sýndu samkenslu og heilsaðu. Takk til tykkum mongu sum á tykkara hátt rættu eina hjálpanði hond. Eisini takk til tykkum, sum mintust okkum í bøn.

fyrir familjuna

Poulina, Bodil, Mikkjal, Gimmi,
Petur Martin, Unn og lítla diddan.

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:

**Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari**

... sjálvandi til besta prísin !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Faroe Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

P/f Jógvan Weihe

Heil- og smásøla

Vit hava m.a:

- Nylon
- Skeiðhúkar
- Pílkar
- Snellustroppar
- Svøvlar
- Lodd
- Kryvjingarknívar
- Rognaknívar
- Rognaposar
- Beitur v/ rustfríum húki

**...stórt úrval av
fiskireiðskapi til
norðhavsróðurin
...landsins lægstu prísir**

Staravegur 15 • Tlf: 31 38 97 • Fartlf: 21 38 97 • Fax: 31 38 83
T-postur: jwimport@post.olivant.fo
Heimasíða: www.jogvan-weihe.fo

Miðvís...

Við miðvísari venjing
hefur Heidi Andreassen
vunnið sær pláss millum
heimsins bestu
ítróttarfólk

...miðvís uppsparing
tryggjar framtíðina

Føroya Lívstrygging

**Klaksvíkar Sjúkrahús
FO-700 Klaksvík**

Sjúkrarøktarfrøðingur til Anæsteseideildina

Søkt verður eftir avloysara til anæsteseideildina frá
01.05.2003 til 31.08.2003.

Førleikakrøv:

- Góðkenning sum sjúkrarøktarfrøðingur.
- Prógv sum anæstesisjúkrarøktarfrøðingur.
- Góð samstarvsevni.

Setunartreytir:

Løn- og setunartreytir samb. sáttmála millum Felag-
ið Fyri Føroyskar Sjúkrarøktarfrøðingar og Fíggar-
málastýrið.

Nærri fæst at vita um starvið við at venda sær til
Annfríð Winther, tlf. 455463 lokal 403, e-mail:
ksnark@ahs.fo ella Jonu Nielsen, fyrstøðuvinnu
lokal 106, e-mail: ksjona@ahs.fo

Umsókn við avriti og prógvi, autorisation og
møguligum viðmælum skulu sendast til:

**Umsjónarmannin
Klaksvíkar Sjúkrahús
FO-700 Klaksvík.**

Umsóknarfreist 28.02.2003

Manning til nýggju Norrönu

Søkt verður eftir dugnaligum fólki til øll störv innan catering
um borð á nýggju Norrönu. Talan er um fólk til móttøkuna,
tænarar, barrfólk, fólk í kafeteria, kokkar, bakarar, goymslu-
fólk og fólk til reingerð.

Smyril Line sóknast eftir fólki
við royndum á høgum, altjóða
tænastustigi. Tað er eitt krav,
at umsøkjaramir duga væl
enskt, hava góð samstarvsevni
og duga at arbeiða undir trýsti
uttan at missa yvirlitið.
Heilsuprógv fyri sjófólk krevst.

Smyril Line bjóðar störv í
einum umhvørvi við góðum
møguleikum fyri persónligari
og fakligari menning.

Fleiri upplýsingar fáast hjá
Andriasi Joensen, manningar-
leiðara, á
tel 34 59 00 ella 34 59 78.

Umsóknir og CV skulu sendast til:
Smyril Line
Jónas Broncksgøta 37
P.O. Box 370
FO-110 Tórshavn

Ella við telduposti til:
technical@smyril-line.fo

SMYRIL LINE
the North Atlantic Link

J. Broncksgøta 37
P.O. Box 370
FO-110 Tórshavn
Faroe Islands
Tel +298 345900
Telefax +298 345950
booking@smyril-line.fo
www.smyril-line.fo

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA
Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
ella send eitt fax á 31 87 69

gegur
MEIRI
fyrr
MINNI

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyrri virkir og einstaklingar uttan meirkostnað fyrri lýsaran
Her fært tú bestu lýsingaravtaluna - blaðið verður seld eittum sálpsmanninum

Lýsingar
Tlf: 311569

Í dag er tað næstan so galið, at børnini læra at senda SMS, áðrenn tey læra ABC-ið!

Og so var tað blondan, sum kom - bløðandi í hævðinum - inn á skaðastovuna...

- Hvat er hent tær?

- Eg var við at smíða ein seym í veggini við einari banan, og so kom ein maður framvið og bað meg brúka hævðið...

Hvussu leggja summir menn ætlanir fyrri framtíðina?

- Teir keypa ein kassa av øli...

- "Pápi - komst tú við storkinum?"

- "Ja, sonurin, ein storkur kom við pápa!"

- "Var tað eisini ein storkur, sum kom við mammu?"

- "Nei góði, tað var ein pappageykur..."

Millum vinir:

- Vermamma mín er ein eingil!

- Tú kanst saktans - mín livir enn...

Millum nakrar aðrar vinir:

- Vermamma mín er horvin!

- Hevur tú givið politinum eitt signalement av henni?"

- Ja, men teir vildu ikki trúgva mær!

Vitjan av Fishing News

Aðrastaðni í blaðnum hava vit eina grein, sum er grundað á bretska fiskivinnublaðið Fishing News. Og tað bar ikki øðrvísi á, enn at vit seinasta leygardag høvdu vitjan av blaðmanni frá júst Fishing News. Hetta er Quentin Bates, sum er í Føroyum eina viku, og skal hann skriva frásagnir um føroysku fiskivinnuna. Tá var tað nærliggjandi hjá honum at vitja Fiskimannafelagið.

Fishing News kemur út í tveimum útgávum. Ein "national" útgáva, sum kemur eina ferð um vikuna, kanska mest við bretska tíðindum, og so ein "international" útgáva fyrst og fremst við altjóða tíðindum.

Quention Bates hevur serligar fortreytir fyrri at vita, hvat hann skrivar um. Hann er nevnliga

sjálvur gamal fiskimaður, og afturat hesum hevur hann serligar fortreytir fyrri at skriva um fiskivinnu á okkara leiðum. Hann hevur nevnliga fiskað við íslenskum skipum, og hann tosar íslenskt.

Hetta gevur honum eisini fortreytir fyrri at skilja eitt sindur av føroyskum, og tí verður hann frá nú av eisini haldari av FF-blaðnum.

Tískil kunnu okkara lesarar framyvir rokna við at koma at frætta nærri frá Fishing News International, sum vit fara at fáa í býti við FF-blaðið.

Quentin Bates lesur FF-blaðið og skilir tað!

Takka skiparanum fyrri lívið

Tann 16. januar forlisti norski línubáturin "Stålegg Junior", sum var systurskip til nýggja "Stapan".

Við skipinum var føroyingurin Tummas á Presttrøðni, og í Sunmørposten greiða hann og ein annar av manniningi frá, at skiparin bjargaði lívi teirra. Hann kundi havt bjargað sær sjálvum langt áðrenn hann annars gjørdi tað. Men hann setti sítt egna lív í váða fyrri at bjarga hinum.

Søgan er, at teir stöðgðu upp, møguliga tí oljan var skitin. Teir róku móti einum bergi og skerri. Skiparin metti, at tað nyttaði einki at ankra tí dýpið var 80 favnar.

So tá skipið ikki stóð til at bjarga, fekk manniningin boð at um gera seg til reiðar at leypa í havið, og skiparin royndi at senda Bodø radio boð um hetta, men uttan at fáa svar.

Skiparin valdi at fara av skipinum frá bakkanum. Tað var vónleyst at seta bát út, tí hann vildi bert havnað millum bátin og skerðið.

Allir sóðu, at stöðan var álvarsligt. Teir vóru bert 10-15 metrar frá berginum, sum stöðugt kom nærri. Teir rendu í botn beint við bergið og máttu loypa á sjógv.

Teir vóru bert ein alla tveir metur úr landi, og teir hildu ikki, at tað fór at vera so trupult at koma uppá skerðið ella hólman beint við. Men hetta var nógv truplari, enn teir hugsaðu í øllum meldrinum, sum var í sjónum. Tað var sum at vera í eini vaskimaskinu. Skiparin kom sjálvur uppá ein boða, har tað stóðu tveir mans. Teir vórðu skjótt skolaðir til sjós. Skiparin leyp eftir teimum og fekk eftir mikið baks menninar uppá turt. Tá kom tyrlan sum ein eingil frá himni og fekk bjargað manniningi, tó doyði ein. Men uttan skiparan metti Tummas og felagi hansara, at tað hevði verið illa vorðið.

Her síggja vit nakrar av manniningi. Uttast t.v. er føroyingurin Tummas á Presttrøðni. Næstur honum er skiparin Kenneth André Beitveit, sum bjargaði lívi hansara.

Undir sjóforhoyrinum varð spurningur settur við bjargingardraktirnar. Ein trupulleiki var, at tað ikki vóru "honkir" í draktunum, sum tað kundi takast í. Hetta gav trupulleikar við at fáa fatur í monn-

unum, sum róku á sjónum.

Henda hending kundi fingið nógv álvarligari avleiðingar enn talan var um. Og nógvar eftirmetingar fara at verða gjørdar. Men eingin ivi er um,

at trygdarfrálæran í Nor-egi, har hvør maður veit, hvat skal gerast í en neyðstøðu, hevur havt týðning fyrri, at tað hóast alt spældi so væl av.